

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 6:38, leidžiasi 6:50.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Price 15c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, rugsėjo-September 22 d., 1971 m.

Kaina 15c

223

AMERIKA ITEIKS DVIEJU KINIJŲ PASIŪLYMA

KINIJA TURINTI PAKANKAMAI JAVŲ

Tapo trečia pasaulyje ryžių auginime

HONG KONGAS. — Komunistinė Kinija skelbia raportus apie savo ekonominę padėtį. Kaip ir reikia tikėtis, tie raportai šviesiausiomis spalvomis aprašo ekonominius laimėjimus. Su pasididžiavimu nurodoma, kad Kinijai ne tik pakanka maisto gaminių, bet ji gali eksportuoti javus į kitas šalis. Javų gamyba pakilo. Pernai ryžių buvo priauginta 100 milijonų metrinų tonų, kas yra 5 mil. t. daugiau už 1969 m. derlių. Šių metų derlius irgi būsiąs rekordinis, nes Kinijoje sureguliuotas drėkinimo, vandens surinkimo, potvynių kontrolės klausimas.

Kinija po Amerikos ir Tailandijos tapo trečia pasaulio ryžių eksportuotoja, aprūpinanti 13% pasaulinės rinkos. Ryžių derlius pakilęs todėl, kad daugiau žemės paskirta ryžių auginimui, pagerėjo ūkininkavimo technika, daugiau naudojama trąša.

Kinija vis dar importuoja kiek javų iš kitų šalių, tačiau tai daroma norint pajvairinti grūdų rūšį ir padėti kitoms šalims. Importuoti javai dažniausiai paliekami pajūrio miestuose, kad jiems nereikėtų vežti javų iš kitų Kinijos provincijų tuo apsunskinant transporto priemones.

Žemės ūkio produktų kainos Kinijoje buvo pakeltos, kad kolchozai ir valstybiniai ūkiai gautų daugiau pajamų. Įvairūs chemikalai, trąšos ir mašinos kainuoja pigiau, negu 1950 metais. Ūkiai gali kelti darbo našumą.

Kita priežastis kodėl brangiau mokama už ūkių gaminius yra ta, kad valdžia siekia suliginti valstiečių ir pramonės darbininkų pajamas. Nenorima, kad skirtingo kaimo ir miesto darbininkų gyvenimo lygis. Skirtumas dar yra, tačiau jis vis mažinamas.

Algos Kinijoje pakilo, nors jos siekia vidurkį apie 270 dol. per metus. Tokia alga atrodo labai maža, tačiau miestuose gyvenantiems darbininkams tenka išleisti tik 5% savo algos butui, elektrai, vandeniui. Darbininkams nieko nekainuoja medicinos patarnavimai, ligoninės. Tokiu būdu darbininkų sutaupos per penkerius metus pakilusias 28%.

Nori išvengti prekybos karo

BRUSELIS. — Amerika, paskelbdama naują savo ekonominę politiką, išpėjo keturias Azijos valstybes: Japoniją, Formozą, Pietų Korėją ir Hong Kongą savanoriškai sumažinti savo tekstilės eksportus į Ameriką. Duetas laikas iki spalio 1-mos d. Nesumazinus, Amerika ims griežtai kontroliuoti tų prekių importą.

GATT organizacija (General Agreement on Tariffs and Trade), kuri prižiūri pasaulinės prekybos taisykles, šaukia nepaprastą susirinkimą ateinančią savaitę. Čia bus svarstomi Amerikos veiksmai.

Europos Bendroji Rinka susirūpinusi, kad nepatektų į Amerikos rinką, Azijos kraštų gaminiai gali nukrypti į Europą, kur jie pakenks Europos tekstilės pramonei. Apskaičiuota, kad Amerikos politika ir 10% mokesčiai, uždėti importuojamoms į Ameriką prekėms, padarys Europos rinkai 2 milijonus dol. nuostolių. Nežiūrint į tai, Europos rinka nori išvengti prekybos karo su Amerika.

IŠ VISO PASAULIO

KANSAS CITY. — Buvęs JAV ambasadorius Japonijoje Reischauer pareiškė, kad prezidentas Nixonas turėjo pasitarti su Japonija prieš organizuojamas vizitą Kinijoje. Dabar jis turėsias Japonijoje daug sunkumų. Nesamone važiuoti į Kiniją, kada joks Amerikos prezidentas dar nevizitavo Japonijos, pasakė buvęs ambasadorius.

MASKVA. — Diplomatinioje sluosniuose kalbama, kad Sovietų Sąjunga bandys pagerinti santykius su Japonija, kuri nusivylė Amerikos draugyste.

SAIGONAS. — Prezidentas Thieu paaiškino pietų vietnamiečiams, kaip jie gali pareikšti nepasitikėjimą juo spalio 3 d. rinkimuose. Jis tikisi gauti 60% balsuotojų pritarimą.

MONTREALIS. — Iš sovietų laivo išsokęs, penktas valandas iki kranto plaukė į Kanadą 20 metų jūreivis Sergej Kourdakov, kuris pareiškė, jog jauni žmonės Sovietų Sąjungoje nebetiki valdžios pažadams pagerinti gyvenimą. Jis jau 3 metus laukė progos pabėgti. Be to, Rusijoje merginos esančios per storos.

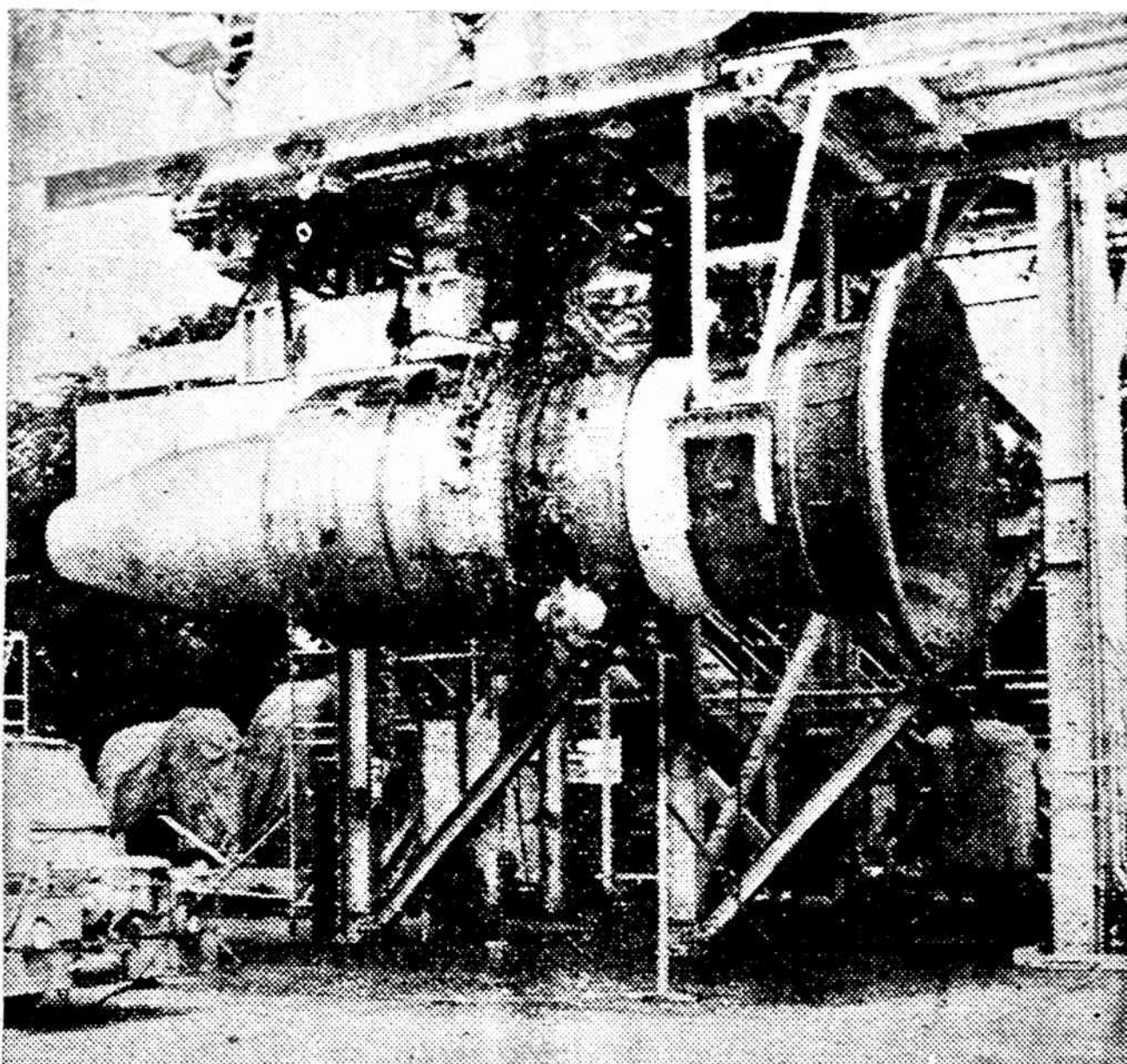
SAIGONAS. — Praėjusią savaitę iš P. Vietnamo išvažiavo namo 300 Amerikos kareivių. Kariuomenės mažėjimas sulėtintas, nes Vietnamo rinkimų progos laukiama daugiau komunistų puolimu.

ACCAPULCO, Meksika. — Tecpan de Galeana majoras Ramiro Mena Alejandra šiomis dienomis su ceremonijomis nudenėgė pats sau pastatytą paminklą centriniame šio 15,000 gyventojų mieste skvere. Jis pasakė, kad paminklas, kurio pastatymo lėšos buvo apmokėtos iš miestelio iždų, turės atnešantiems kartoms priminti jo nuopelnus ir duos pavyzdį sekančioms kartartėms.

"Dum dum" kulkos šiaurinėje Airijoje

BELFASTAS. — Britų kariuomenė šiaurinėje Airijoje pasakė, kad peršautas britų kareivis yra kritiškoje padėtyje, nes jis peršautas "Dum dum" kulką. Šios kulkos Ženevos karo konvencijos yra pasmerktos ir uždraustos. Kulkų nosis yra minkštos medžiagos, kulką, įeidama į kūną išsiplečia, susiplonėja tuo padarydama didelę, plačią žaizdą.

Airių respublikos slaptoji armija prisipažino, kad jos nariai persovė britų kareivį, stovėjusį sargyboje, tačiau paneigė, kad būtų naudojamos "dum dum" kulkos. Kulką buvusi 303 kabilro minkštanosė, tačiau ne "dum dum".

Lėktuvai ateityje gali būti tylesni, jei pavyks bandymai su čia matomu General Electric pastatytu motoru. Jis turėtų 22,000 svary varomąją jėgą ir keltų nuo 15 iki 20 decibelų mažiau triukšmo.

SOVIETAJ SIEKIA BONOS PARAMOS

BONA. — Kancleris Brandtas, grįžęs iš Krymo, kur jis ilgai tarėsi su Brežnevu, paneigė, kad ten buvo daromi kokie slapsti susitarimai tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos. Vokiečių krikščionys demokratų kritikuoja Brandtą, kad jis su savo "ostpolitik" atitolina abiejų Vokietijos dalių sujungimo reikala. Primenamas ir 1922 metų Rapallo paktas, po kurio prasidėjo vokiečių-rusų bendradarbiavimas, labai sustiprines sovietų ekonominę padėtį.

Stebėtojai aiškina, kad sovietai nori iš Vokietijos technologinės paramos. Tuoj po susitarimo dėl nepuolimo pakto, kuris Vokietijos dar nebuvo ratifikavęs, rusai greit pasirašė mokslinei pasikeitimui, technikos, mokslo, švietimo santykių susitarimą. Sovietai žino, kad vokiečių mokslinei padėjo jiems pasigaminti raketas, padėjo patobulinti erdvės laivų techniką. Sovietai tikisi, kad ateityje rusai dar daug galės išmokyti iš vokiečių.

Sovietų tikslas Europoje yra išardyti NATO karinę organizaciją, sušaukti visos Europos taikos konferenciją, kuri palaimintų ir pripažintų dabartinės Europos valstybių sienas, pripažintų visus sovietų užkariavimus II-ojo Pasaulinio karo metu. Susitarusi su Vokietija, Maskva nesunkiai galėtų susitarti ir su kitomis Europos valstybėmis, esančiomis toliau nuo sovietų sienos.

Brandtas spaudė Brežnevą, kad tas paveiktų Rytų Vokietijos režimą sutikti su Berlyno klausimu likvidavimu. Tada Brandtas galėtų ratifikuoti susitarimą su sovietais. Brandto politinė ateitis Vokietijoje priklauso nuo Berlyno reikalų išsprendimo. Stipri vokiečių opozicija neleidžia jam pažadėti sovietų sienų neliečiamumą, už tai nieko negaunant Vokietijai.

Nukrito doleris

LONDONAS. — Pirmadienį dolerio vertė tarptautinėje rinkoje gerokai buvo nukritusi Vokietijoje nukritimas siekė 8.26%, už dolerį buvo duodama 3.25 markės, kada anksčiau buvo mokama 3.66 markės. Japonijoje doleris nukrito 6.4%.

Amerikai reikalaujant, kad kitos valstybės pakeltų savo valiutų vertę, Japonija ir Vokietija paleido savo valiutas "plaukiojanti" pagal laisvos rinkos pareikalavimą. Paašikėjo, kad lais-

Sovietų režimo priešų filmas

LONDONAS. — Spaudos korespondentams Londone buvo parodytas filmas, slapta išvežtas iš Sovietų Sąjungos. Jame pasirodo visa eilė sovietų opozicijos veikėjų, jų tarpe beprotinamyje uždaryto generolo (Griorenkos žmona Zinaida, kalėjimu trims metams nuteistas Anatoly Levitin-Krasnov, Piotr Jakir ir dar keturi asmenys.

Filmo gamintojai yra nežinomi, tačiau manoma, kad svarbiausią vaidmenį suvaidino buvęs CBS korespondentas Maskvoje William Cole, kuris buvo ištremitas iš Sovietų Sąjungos.

Griorenkos žmona filme praešo Vakarų pasaulį padėti jai išgelbėti vyrą ir kitus kenčiančius už savo skirtingą nuomonę. Levitin-Krasnov pareiškia filme, kad kalėjimas jam bus mirtis, nes jo silpna sveikata ir senyvas amžius neatlaikys bausmės stovyklos sąlygų. Jakiras pareiškia, kad tokių filmų Sovietų Sąjungoje būtų galima sušukti šimtą tūkstančių, nes išlaisvinimo dvasia Rusijoje plečiasi.

◆ Apie 200 lėktuvų daug priešlėktuvines baterijas šiaurės Vietname. Puolimai vyko 6 valandas. Tai didžiausias JAV lėktuvų puolimas per trejus metus.

◆ Japonijoje kalbama, kad patarėjo Kissingerio kelionė į Kiniją buvo sutarta Rangune, Burmoje, liepos 7-8 d.

◆ Argentinos vyriausybė pasakė, kad Rumunijoje vyksta derybos dėl diplomatinio ryšių su Kinija užmezgimo.

◆ Sovietų Sąjungoje palaikomas Aleksandras Prokofjevas, poetas, už patriotines poetas Kremliaus apdovanotas Stalino, Lenino premijomis ir Socialistinio Darbo herojaus titulu.

◆ Kinijoje buvo pagerbtas buvęs Baltųjų Rūmų, prez. Eisenhowerio laikais, gydytojas dr. Paul Dudley White, širdies ligų specialistas.

JERUZALĖ. — Arabų numesta granata nepalietė amerikiečių turistų, kuriems ji buvo skirta, bet užmušė 4 metų arabų mergaitę. Penki turistai buvo lengvai sužeisti.

voje rinkoje doleris tapo nuvertintas. Tas pat įvyko Londone, Paryžiuje ir Briuselyje.

AUSTRALIJA IR NAUJOJI ZELANDIJA PRISIDĖJO PRIE JAV REZOLIUCIJOS

NEW YORKAS. — Amerikos ambasadorius Jungtinėse Tautose turi išteikti generalinei asamblėjai dvi rezolucijas. Viena siūlo priimti komunistinę Kiniją į generalinę asamblėją ir siūlo duoti Kinijai Saugumo Taryboje nuolatinę vietą. Kita rezolucija siūlo laikyti Tautinės Kinijos išmetimą iš Jungtinių Tautų svarbiu klausimu, kurio priėmimui reikia dviejų trečdalių asamblėjos narių balsų. Komunistinės Kinijos priėmimas būtų laikomas nesvarbiu klausimu, reikalaujančiu paprastos balsų daugumos.

Abi Korėjos pradėjo derybas

PANMUNJOMAS. — Abiejų Korėjų delegacijos, pirmą kartą susitikusios svarstyti išardytų korėjiečių šeimų sujungimo klausimų, tarėsi draugiškoje atmosferoje. Pietų Korėja atsiuntė šiaurės delegacijai gėlių, o ši pakvietė pietiečius priešpiečių. Abi pusės pareiškė viltį, kad šie susitikimai ir šeimų klausimų išsprendimas pašalins kliūtis ir tolimesniam dialogui tarp abiejų Korėjos dalių.

Korėjoje yra apie 10 milijonų buvusio karo metu išskirtų šeimų narių, kurie per 23 metus nieko nežino apie savo artimuosius. Abiejų pusių Raudono Kryžiaus atstovai bandys susitarti dėl būdų, kaip tas išardytas šeimas suvesti.

Arabai rūpinasi rytiniu frontu

BEIRUTAS. — Paastrėjusi padėtis prie Suez kanalo, šesdienio Egipto ir Izraelio susišaudymas, privertė kitus arabus ieškoti susitarimo. Saudi Arabijos palestiniečiai ir Jordano delegatai, Saudi Arabijos raginami, bando susitarti. Padėčiai pablogėjus, gali prasidėti nauji karo veiksmai, o tuo tarpu, rytinis arabų frontas yra visiškai išsirus. Anksčiau Jordane savo kariuomenės dalinius laikė Sirijoje ir Irakas. Buvo daug ginkluotų palestiniečių. Šiandien tame fronte nėra palestiniečių, o Sirijoje ir Irakas savo dalinius iš Jordano išsivežė namo.

Saudi Arabijos spauda sako, kad atėjo laikas arabams pasirošti mūšui už savo garbę ir žemes. Neleistini jokie tarpusavio nesutikimai, kurie tik silpnina arabus ir stiprina Izraelį. Egiptas esąs pasirengęs kovai. Jo kariuomenė yra pavojaus stovy, parengta atmušti bet kurį izraelitų puolimą.

Sustojo arabų laikraštis JAV

NEW YORKAS. — Čia sustojo eiti seniausias arabų laikraštis Al Hoda, paskutiniu metu išeidavęs du kart per savaitę. Aukštos spausdinimo ir pašto kainos verčia laikraščio leidėjus uždaryti laikraštį, kuris tuves apie 5,000 prenumeratorių, daugiausia Libano emigrantų tarpe.

Arabiškai spausdinamas Al Hoda įsteigtas 1898 metais. Jis vėliau tapo dienraščiu. Skaitytams mažėjant, laikraštis išsida-vo tris kart per savaitę, dar vėliau — du kart. Prenumerata kainavo 25 dol. metams, tačiau leidejai toliau nebegalėjo laikraščio leisti, ar kelti kainą.

Valstybės departamentas pareiškė pasitikėjimą, kad tos dvi rezolucijos bus priimtos. Australija ir Zelandija prisidėjo prie Amerikos ir pasirašė rezolucijos siūlytojų sąrašą, kuriame be jų yra dar: Čadas, Kolumbija, Costa Rica, Haiti, Honduras, Filipinai ir Swaziland.

Amerikos paruošta rezolucija taip surašyta, kad atsisakoma spresti, ar Tautinė Kinija ar komunistinė yra tikra, legali Kinijos liaudies reprezentantė, todėl valstybės departamentas ne- laiko, jog toks sprendimas, kaip siūloma rezolucijoje, sukurs "dvi Kinijas". Kinija bus viena tik su dviem reprezentacijom, dviem delegacijom, kol abi susitars dėl vienos reprezentacijos.

Debatai dėl Kinijos priėmimo tuoj pat neprasidės, jų laukiamas spalio mėnesio gale. Šių metų asamblėjos darbotvarkėje yra 109 klausimai, kuriuos teks spresti. Juos į eilę surašys JT specialus darbotvarkės komitejas. Išloje sesijoje asamblėjos pirmininkas yra Indonezijos užsienio reikalų ministras Adam Malik. Jis galvoja, kad Pekinas sutiks įeiti į Jungtines Tautas, nors čia pasilikis ir Tautinės Kinijos atstovybė.

Iš Kanados skelbiama, kad Kinija painformavo visą eilę valstybių, jog ji atmeta bet kurį Arabijos rezolucijos sušvelninimą. Albanija ir dar 17 valstybių iškėlė rezoluciją, kuri reikalauja visiškai išmesti Tautinę Kiniją ir jos vieton priimti Pekino valdomą Kiniją. Be to, Kinija, norinti, kad keturios didžiosios valstybės pakartotų savo 1943 ir 1945 metų deklaracijas, kad Formoza yra integralinė Kinijos dalis. Formoza Kinijai esanti svarbesnė už vietą Jungtinėse Tautose.

Sovietai perkelia ambasadorius

MASKVA. — Sovietų Sąjunga paskelbė apie dviejų naujų savo ambasadorių paskyrimą. Prancūzijon ir Austrijon. Piotras Abrasimovas, buvęs Rytų Vokietijoje, yra perkeliamas ambasadoriumi Paryžiuje. Jis neseniai baigė derybas su Vakarų sąjungininkais dėl Berlyno klausimų. Abrasimovas yra 59 m. ir Rytų Vokietijoje buvo nuo 1962 m. Paryžiuje jis pakeis Valerianą Zoriną, 69 m., anksčiau buvusį Jungtinėse Tautose.

Abrasimovas yra gudas, buvęs Gudijos komunistų partijos pirmuoju sekretoriumi nuo 1948 iki 1956 m.

Kitas — Averki Aristovas perkeliamas iš ambasados Varšuvoje į Austriją. Jis pakeis Borisą Podcerbą, 68. Aristovas išliko Chruščiovo laikais ir buvo partijos prezidiume ir sekretoriato. Brežnevas jį išstūmė iš vadovaujančių vietų ir perkėlė į diplomatinę tarnybą.

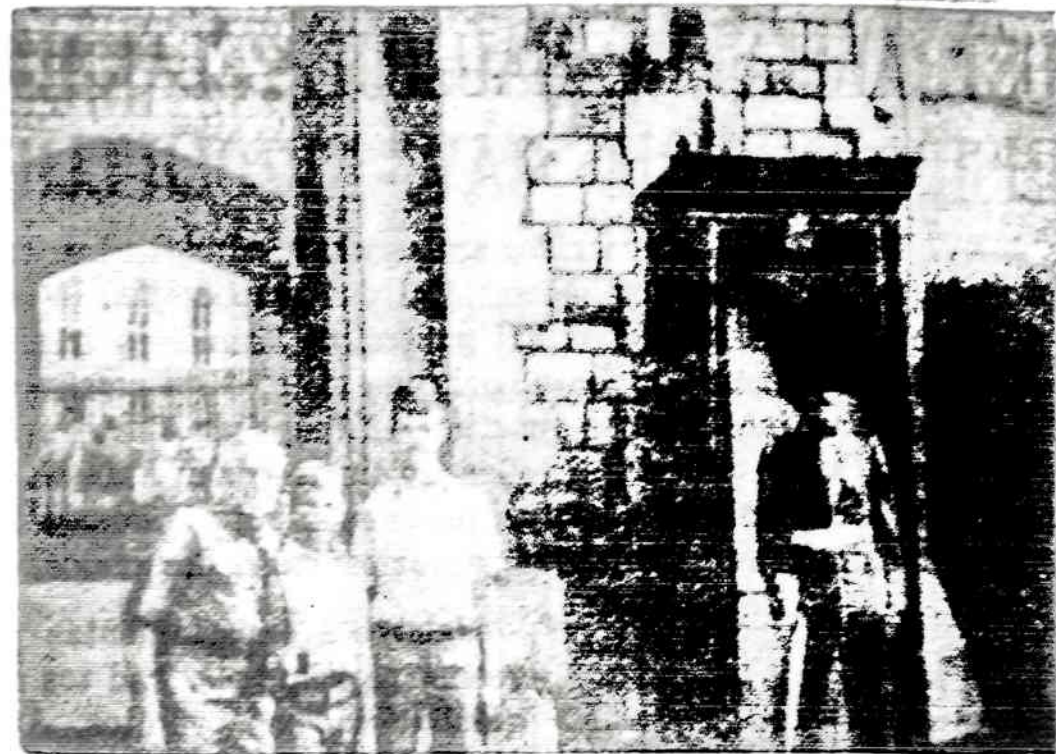
Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKT. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

VIII-JI METAI

NR. 33 (337)

FOTOGRAFAS, KURIS, PAGALIAU, IR SAVE NUFOTOGRAFO

Aktyvus spaudos bendradarbis skautininkas Vladas Bacevičius, lankdamasis Jubiliejinėje Stovykloje Vokietijoje, buvo nuvykęs ir į Angliją. Čia jis su Tadu ir Andriumi Valickais prie Windsoro karališkosios pilies vartų.

VL. Bacevičiaus nuotr.

Degančių reikalų:

GERIAUSI NORAI KOL KAS NEIŠSIPILDĖ

Jachtos Fondas šaukiasi visų pagalbos

Praėjo dvi vasaros Chicago jūrų budžiams ir jūrų skautams be burlaivio Michigano ežere. Išblėso per dvi laidas (1970 m. ir 1971 m.) įsigytos teoretinės buriavimo ir jūrinių kūrų žinios, nes buriavimo teorija be praktikos pranyksta, kaip sniegas prieš pavasario saulę.

Dvidešimt teoriškai paruoštų brolių ir sesių ir dvigubai daugiau potencialių kandidatų per dvi vasaras neturėjo galimybės buriuoti, nes prieš porą metų atsiskakė tarnauti senutė "Perkūno" jachta.

Prieš penketą metų pradėtas "Prezidento Smetonos" jūrų budžių Jachtos Fondas perlėtai augo. Tad ir šiandien su turima suma neįmanoma įsigyti naudotos, Michigano ežerui tinkamos, burinės jachtos.

Pavasarij pradėtas specialus aukų rinkimo vėjus, manant pasiekti šį tikslą prieš auksinio jubiliejaus metus (1972), neatnešė laukto rezultato, nežinūrint jūrų budžių pastangų lėšoms sukelkti. Atėjo jachtos pirkimui geriausias rudens laikotarpis, kadangi po poros savaitių visos jachtos iš uostų Michigano ežerui turės lipni į krantą.

Jau ir dabar jūrų budžių Jachtos Fondo įgaliotiniai turi apžiūrėti porą pirkinių — tinkamų ir nebrangių jachtų. Blogiausia, kad Jachtos Fonde yra permaža lėšų. Įgulos jūrų budžiai nutarė apsidėti dideliais mokesčiais, bet ir to dar neužtenka. Tikime, kad dar daug yra asmenų, kurie vertina jūrų skautų veiklos išlaikymą ir vadovų

APŽVALGINIS LAISKAS

iš Australijos (2)

- Praturtėjom stovykliniu inventorium, o Sydnejiškiai — net stovyklavietę nusipirko.
- Kas valdo mūsų rajoną?
- Lankom savas ir svetimas stovyklas.

pastangas šios veiklos priemonėms įsigyti.

Žinome, kad ne vienas mielai paremtų fondą savo auka rytoj. Tačiau ta auka labai reikalinga dabar, jos reikia šiandien, kad numatyti pirkiniai neišslystų iš rankų, nes pavasarij kainos gerokai pasikeis mūsų nenaudai.

Labai kviečiame visus, kurie dar neparėmė Jachtos Fondo, prisidėti su savo auka pagal išgales šiandien, rašant čekį Lithuanian Scouts Assoc. Inc. vardu, jį siunčiant Fondo išdėtinimui L. Kupcikevičiui, 6935 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

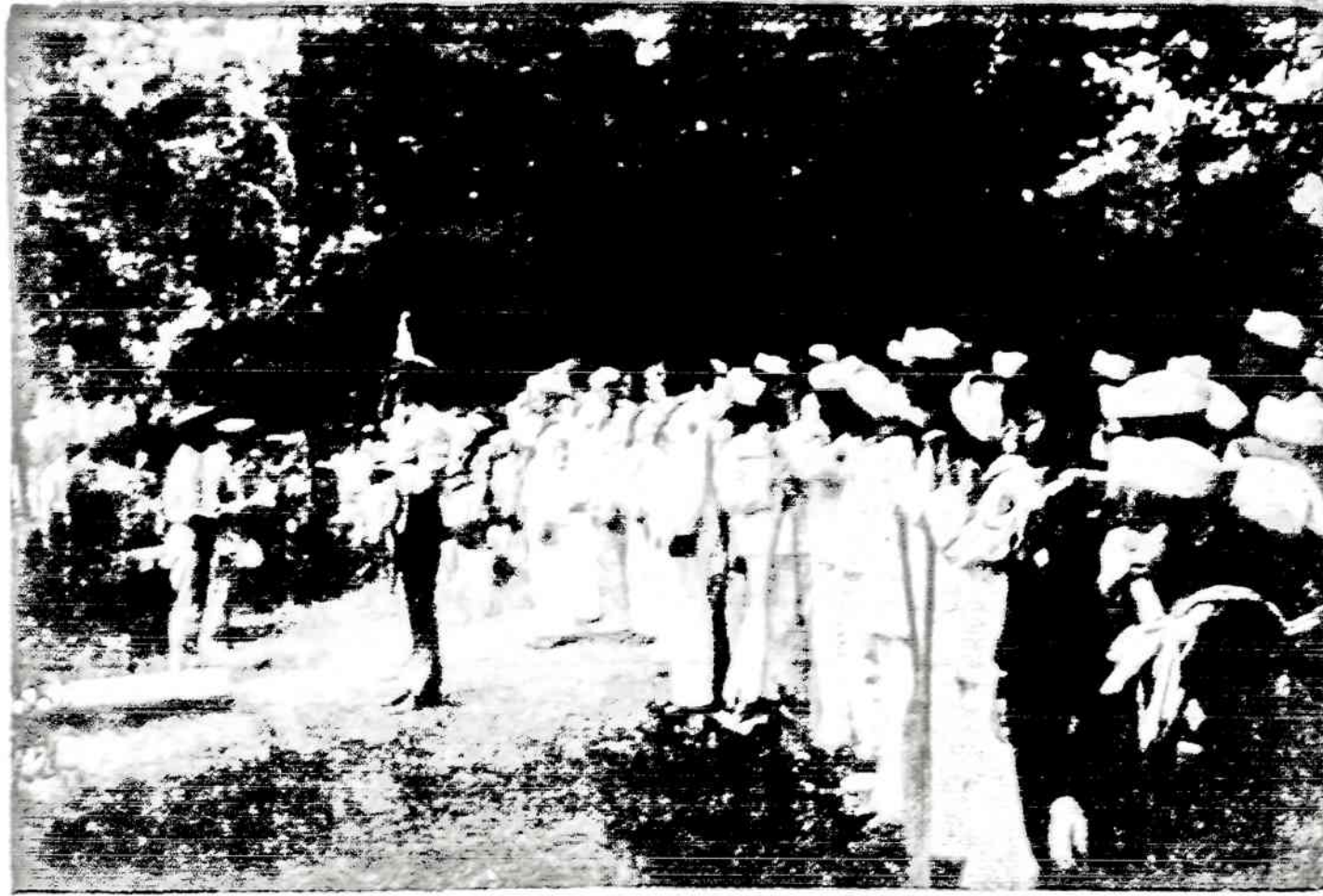
Esame jau netoli mūsų siekiamo tikslo ir visus labai prašome padėti jį pasiekti.

"Prezidento Smetonos" Jūrų Budžių Įgula

SU AUSTRALIJOS KENGUROMIS

Vyriausio Skautininko v. s. P. Molį supažindina skautas Saulius Stasiūnas ir jo sesutė jaun skautė Akvilė Stasiūnaitė.

JŪROS DIENAI PRASIDEDANT, jūrų skautų Bangpūčio stovyklos dalyviai grupuojasi prie Rako stovyklavietės ežero.

Laikraščėliai ugdo būsimus žurnalistus.

Rajono vienetai beveik kasmet suruošia, Kalėdų atostogų metu, metines stovyklas. Taip pat, dažnai, vadinamą "ilgųjų savaitę" metu suruošiamos trijų dienų vienietų stovyklėlės, skiriamos skautiškajam pasitobulinimui ir pan. Kai kurie tūntai, kaip Melbourne ir Adelaidės, yra registruoti pas australų skautus. Sidnejaus "Aušros" tūntas yra įsijungęs į Australijos Egzių skautų S-gą, kurioje be lietuvių dar dalyvauja latviai, estai, rusai, ukrainiečiai ir vengrai. Kiti veikia savarankiškai. Beveik visi tūntai turi savo stovyklinį inventorių, o Sydnejaus "Aušros" tūntas turi ir nuosavą 7 su puse akrų dydžio stovyklavietę. Sueigoms daugiausiai renkamos vietos lietuvių namuose (bendruomeniniuose). Adelaidės, Canberro ir Melbourne skautai turi ir savo būklus, įrengtus Liet. Namuose.

Australijos Rajono vadiją šios kadencijos metu sudaro: rajono vadas s. A. Jakštas, vadėvė — s. E. Laurinaitienė, vadėva — ps. R. Cibas, dvasios vadovas katalikams — s. kun. P. Butkus, dvasios vadovas evangelikams — jūrų sk. kun. V. Šimboras. Į rajono vadiją, be to, įeina visą eilę paskirų skyrių vadovų ir tūntininkai — vietininkai.

Rajone kas du metu ruošiamos rajoninės stovyklos (nuo 1958), į kurias paprastai suvažiuoja didesnė Australijos rajono skautų dalis. 1949, 1953 ir 1956 m. dalyvauta Pan-Pacifiko džamborėse, atstovauta LSB Pasaul. Džamborėj, Filipinuose, ir Pasaul. Sk. Vyčių Sąskrydyje, Wonga Park, Viktorijos

valstijoje, Australijoje. Nuo 1955 iki 1970 m. buvo leidžiamas rajono skautų-skaucų laikraštis "Pėdsekis" (dabar jis vėl žadamas atgaivinti). Turimas skyrelis bendruomenės laikraštįje "Mūsų Pastogė".

Iki paskutinio mėto rajonas turėjo gana aktyvų spaudos skyrių, kurio dėka buvo leidžiami įvairūs skautiški vadovėliai ("Sk. Vadovu", "Vadovų Kursų Konspektas", įvairūs dainorėliai ir t. t. Rajone išleisti ir pirmieji sk. vyčiams ir vyr. skautėms skirti vadovėliai: "Vyčio Taku" — red. v. s. A. Krauso — ir "Vyresniosios Skautės"). Kai kurie vienetai leidžia ar leido savo, kad ir mažus, neperiodinius laikraščius. Iš jų paminėtini sydneyješkių sk. vyčių "Geležinio Vilko Aidas", vyr. skaucių — "Satrijos Ragana", adelaidiškųjų "Vilniaus Tunto Ragas" ir kt.

Tai maždaug tiek apie "australiokus". Trumpame laiške visko nepapasakosi — tad tenka pasitenkinti duodant nors šiek tiek statistikos, faktų.

Baigiu I-mos rajoninės stovyklos dainos žodžiais:

Eukalpto senoj papėdėj

Mirga laužo spindulių šviesa,

Aborigeno užburta siela

Suviliojo sklandanti daina.

Tai dainuoja mūsų sesės broliai,

Susibūrę skautų eilėse...

Nors toli palikome tėvynę,

Ji gyvuoja mūsų širdyse.

v. s. Bronius Žalys

JAU ŠI

SEKMADIENI

žaidimų varžybų šventė

Visų Chicago skaucų ir skautų tūntų vienietų skautiškų žaidimų varžybų šventė įvyksta ateinantį sekmadienį, rugsėjo 26 d. 1 val. p. p. Bučo sode, Willow Springs, Ill. Kartu vyks ir tėvų-rėmėjų gegužinė, kurioje

visi tėveliai, rėmėjai ir bičiuliai kviečiami dalyvauti.

Šventėje bus pravesta daug įdomių žaidimų jauniems skautams-tėms bei skautams-tėms ir kiekviena draugovė ar šeimė, laivas ar valtis galės laimėti pirmas vietas su geromis premijomis. Varžyboms yra pakviesti

patyrę teisėjai:

v. s. Bobinienė, v. s. S. Statkienė, v. s. V. Statkus, v. s. R. Kučienė, s. V. Aleknavičienė, s. K. Cijūnėlis, s. D. Eidukienė, s. J. Gaizutis, s. J. Ivanauskas, s. S. Jelionienė, s. V. Kasniūnas, s. S. Kunstmanienė, s. V. Kučas, s. J. Mikutaitienė, s. J. Paronis, s. A. Pauzolis, s. R. Raciūnas, s. L. Ramanauskas, s. J. Šalčiūnas, s. P. Stelmokas, s. J. Tolušis, s. B. Vindašienė, ps. R. Dirvonis, ps. R. Fabijonas, ps.

V. Germanas, ps. J. Gierštikas, ps. M. Jakaitis, ps. S. Miknaitis, ps. V. Plioplys, ps. R. Povilaitis, ps. I. Regienė ir kiti tūntų vadovų nariai.

Garbės svečiais pakviesti: LSS Tarybos vicep. v. s. F. Kurgo-nienė, tūnto garbės narys v. s. V. Tallat-Kelpša, buvę VS v. s. M. Jonikienė, v. s. O. Zailskienė ir v. s. V. Vijeikis, Vidurio rajono vadija ir visi tūntininkai.

Įdomiausias, bene, bus tūntų tinklinio komandų rungtynės.

Komandoms vadovaus kapitones ir kapitonai:

"Aušros Vartų" tūnto — v. sl. Loreta Plepytė, "Kernavės" tūnto — sl. Rūta Nainytė; jūrų skaucų "Nerijos" tūnto — g. valt. Ramunė Kazėnaitė; Lituanicos tūnto skautų — v. sl. Gražutis Matutis; jūrų skautų — vair. Raimundas Adomaitis ir skautų vyčių — v. sl. Vyt. Rupinskas.

Rėmėjų M. Kupcikevičienės ir S. Rupinskišienės paruoštas dovanų stalas gegužinėje visiems suteiks daug gražių progų pabandyti laimę.

Ši šeštoji tradicinė skautiškų žaidimų varžybų šventė laukia atsilankant viso lietuviško jaunimo bei senimo iš Chicago ir visų priemiesčių. Ligi pasimatant. Rengėjai

JAPONIJA, AUSTRALIJA, WORCESTER

v. s. Petro Molio kelionių trikampis

Po audrų ir vėjų Japonijos džiamborėje

seniai laukiama svečia — Brolijos Vyriausios skautininkas rugpjūčio mėnesį atsidarė Australijos žemėje. Pirmiausia aplankė Sydney, vėliau nuvyko į Brisbane, o iš ten rugpjūčio 13 d. atskrido į Melbourne. Nežiūrint nuovargio, jau tą patį vakarą v. s. P. Molis atvyko į Lietuvių Namus susipažinti su Melbourne skautininkais, Džiugo tūnto vadovybe, sk. vyčiais bei vyr. skautėmis, tėvų komiteto nariais ir jaunimo organizacijų atstovais. VS padarė išsamų pranešimą apie Amerikos-Kanados lietuvių skautų veiklą ir pasakojė savo nuotykius Japonijos džiamborėje. Vėliau VS ir svečiai buvo pavaišinti Melbourne skautininkų.

Kitos dienos rytą aplankė Healesville Sanctuary susipažinti su Australijos krašto gyvūnija.

Australijoje rugpjūčio mėnesį — dar žiema:

neturime sniego žemumose, bet jo daug iškrinta kalnuose. Taigi iš Healesville pasukom į kalnus. Ten sniego buvo pakankamai. Pasigrožėję gamta, vyko aplankyti išskylančią Džiugo tūntą. Keliaujant atgal, kada jau daug buvo išsikalbėta, užklausa Vyr. Skautininką, koks yra panašumas tarp Australijos ir Amerikos. Atsakymas buvo trumpas, bet aiškus: tik žvirblis yra toks pat, o visa kita skirtinga!

Po pietų atsiradome Wonga Parke, kur Džiugo tūntas jau ruošėsi vėliavų nuleidimui. Ta proga skauto įžodį davė V. Sadauskas, jūr. skauto įžodį — R. Vyšniauskas, jaun. skaucų įžodį — D. Baikauskaitė, L. Baltutė, D. Beržanskaitė, L. Čižauskaitė, A. Stasiūnaitė ir D. Špokevičiūtė. Vyr. Skautininkas užrišo visiems kaklaraščius ir pasveikino jaunuolius. Po to sekė laužas, o artėjant prie pabaigos skautai vyčiai padainavo pragai pritaikintus kupletus.

Sekmadienį per lietuvių pamaldas

v. s. Molis buvo mūsų kapeliono kun. P. Daukno prisistatytas visuomenei.

Po pamaldų svečias buvo nuvežtas į Geelongą aplankyti Satrijos tūntą. Grįždami namo, dar turėjom aplankyti senus pažįstamus. Jau buvo gana vėlu. Bet ką tai reiškia dvim "prityrusiems" skautams: pagal kelrodžius ir žvaigždes be "didelių" sunkumų suradome visas reikiamas vietas!

Pirmadienį aplankėme Tėviškes Aūdų redakciją, o vakare Džiugo tūnto skautininkai-ės atvyko atsiveikinti su VS. Ta proga pasidalinta aktualiais klausimais apie lietuvių skautų dabartį ir ateitį. Antradienio vakarą, palydėtas jaunystės draugų ir šeimos, brolis P. Molis išskrido į Adelaidę, o iš ten į Naująją Zelandiją, Los Angeles ir namo.

Vyr. Skautininko apsilankymą Australijoje ilgai prisiminsime;

jo ir prieš 2 metus VS VI Vijeikio vizitai žymiai sutrumpino geografinį atstumą tarp Amerikos ir Australijos.

V. Stasiūnas

AKVILĖ STASIŪNAITĖS ĮŽODIS AUSTRALIJOJE
LSB Vyriausio Skautininko v. s. Petro Molio apsilankymo metu.

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds. First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish. There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it.

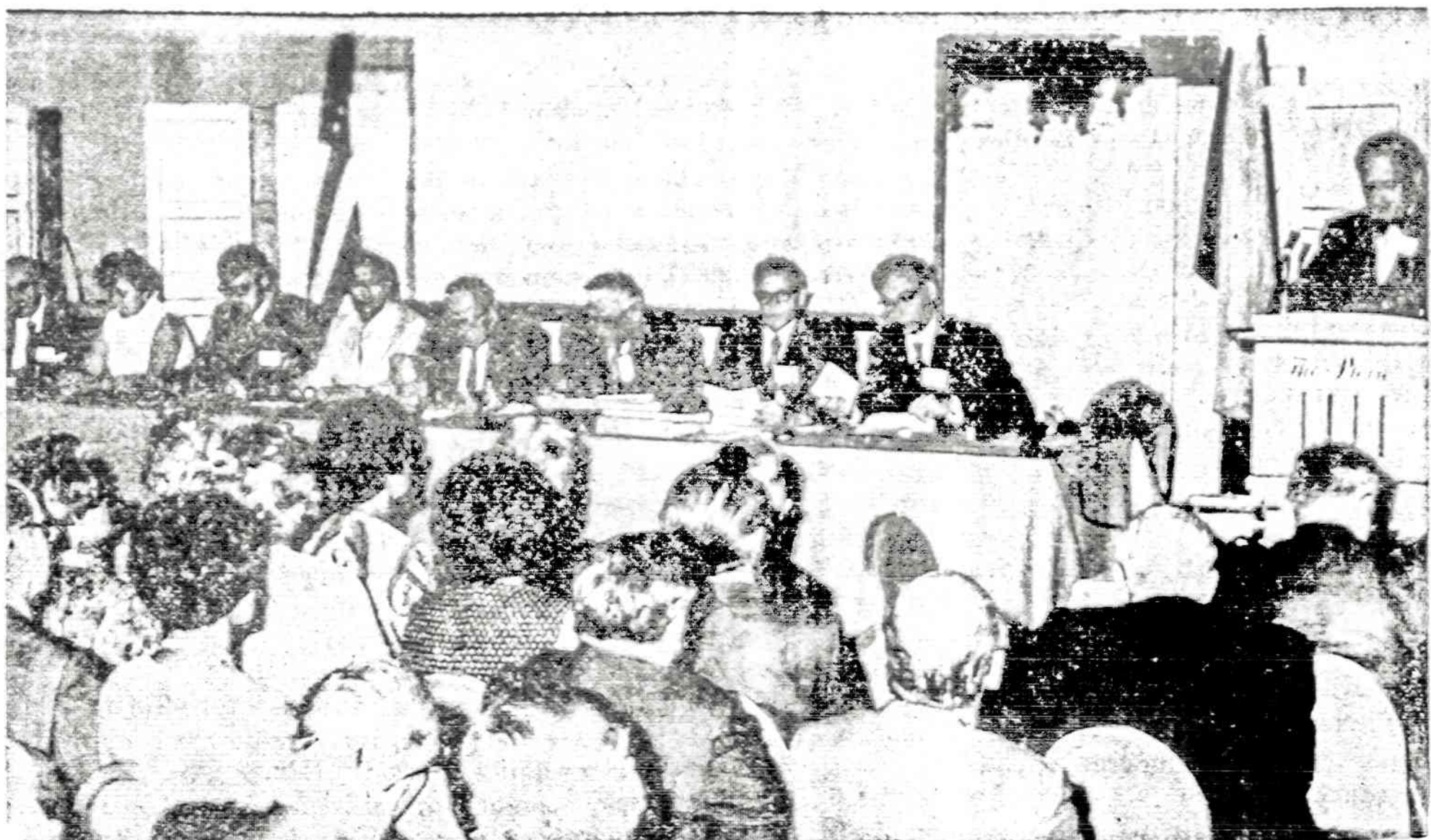
Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

PLGS ir ALGS VIII suvažiavimo prezidentas The Pierre viešbutyje, New Yorke. Iš kairės: dr. K. Gudaitis, dr. L. Giedraitienė, R. Kodratas, dr. B. Jankauskas, dr. B. Matulionis, dr. D. Jasaitis, dr. B. Radzivas, dr. V. Avizonis; kalba dr. V. Paprockas.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga

Aštuntajame Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos 1971 m. rugsėjo 4–5 dienomis Pierre viešbutyje, New Yorke, išrinkta nauja Valdyba su centru Čikagoje, kurią sudaro dr. Ferdinandas Kaunas—pirmininkas, dr. Vaclovas Šaulys—sekretorius—įždininkas ir dr. Gediminas Balukas—vicepirmininkas.

Suvažiavimą sveikino raštu: Diplomatinio šefas Stasys Lozoraitis iš Romos; Lietuvos Pasirūpinimo Washingtono Juozas Kajeckas; Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke Anicetas Simutis; Lietuvos Generalinis Konsulas Los Angeles Dr. Julius Bielskis; Lietuvos Charge d'Affaires Londone Vincas Balickas;

Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadoje Jonas Žmuidzinas; Lietuvos Atstovas Pietų Amerikoje A. Grišonas; Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas; Lietuvos Laisvės Komitetas ir Lietuvos Delegacija Pavergtųjų Europos Tautų Seime; Pasaulio Europos Bendruomenė; Amerikos Lietuvių Taryba; Bendras Amerikos Lietuvių Fondas; Lietuvos Enciklopedijos Leidykla; Lietuvos Fondas; Lietuvos Katalikų Mokslo Akademija; Kanados Lietuvių Bendruomenė; Ateitininkų Medikų Korporacija; Lietuvos Šaulių Sąjunga; Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga; Lietuvos Katalikų Moterų Organizacija; Pasaulinė Sąjunga; Pasaulinė Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga;

Tėvai Pranciškonai; Lietuvių Rašytojų Draugija; Lietuvių Moterų Klubas; Federacija; J. A. V. Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba; Lietuvių Profesorių Draugija Amerikoje; Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys Putname; Kalifornijos Lietuvių Gydytojų Draugija; Vokietijos Lietuvių Gydytojų Klubas; Lietuvos Vyčių New Yorke—New Jersey Apskritis; Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Skyrius; Baltic Appeal To the United Nations; Lietuvos min. Dr. Stasys Bačkys su Ponia ir visa eilė gydytojų iš J. A. V. ir iš įvairių kitų kraštų bei pasikyrusių asmenų, kurių čia visų neįmanoma išvardinti.

Suvažiavimas visiems sveikinuosiems išreiškė nuosirdų aciu!

Prilimos rezoliucijos:

Rezoliucijų Komisija, susidedanti iš šių daktarų: B. Radzivano (pirm.), K. Ambrozaičio, J. Yčo, J. Kriauciūno, J. Valaičio, pasiūlė ir suvažiavimas priėmė šias rezoliucijas:

1. Suvažiavimas, reikšdamas solidarumą su kenčiančiais mūsų broliais ir seserimis okupuotoje Lietuvoje dėl žmogaus teisių paneigimo, prašo laisva jame pasaulyje esančius lietuviškus veiksmus sutartinai apeliuoti į Žmogaus Teisių Komitetą Jungtinėse Tautose dėl genocido vykdymo okupuotoje Lietuvoje.

2. Gautomis iš okupuotos Lietuvos žiniomis, okupantai žmonių teroriui naudoja psichiatrinę ligoninę ir ten prievarta uždarytus sveikus žmones kankina įvairių vaistų pagalba ir laisvės atėmimo priemonėmis. Laisvojo pasaulio lietuvių gydytojai protestuoja prieš tokias teroro priemones ir kviečia visus laisvojo pasaulio gydytojus pareikšti protestą prieš tokį kankinimo būdą.

3. Lietuviai gydytojai Brazilijos pagėbimo į laisvę nelaiko kriminaliniu aktu. Dėkoja Turkijos vyriausybei už demokratinių Brazilijos traktavimą ir jų prieglaudą. Prašo ir toliau jų neišduoti Sovietų Sąjungai.

4. Suvažiavimas kviečia lietuvių gydytojus ir toliau dalyvauti lietuviškose organizacijose ir dar aktyviau remti kovą už Lietuvos laisvę, lietuviškos kultūros darbus ir lietuvių išlaisvinimą.

5. Suvažiavimas kviečia visus Rašytojų Draugiją; Lietuvių Moterų Klubą; Federaciją; J. A. V. Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybą; Lietuvių Profesorių Draugiją Amerikoje; Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys Putname; Kalifornijos Lietuvių Gydytojų Draugiją; Vokietijos Lietuvių Gydytojų Klubą; Lietuvos Vyčių New Yorke—New Jersey Apskritis; Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Skyrius; Baltic Appeal To the United Nations; Lietuvos min. Dr. Stasys Bačkys su Ponia ir visa eilė gydytojų iš J. A. V. ir iš įvairių kitų kraštų bei pasikyrusių asmenų, kurių čia visų neįmanoma išvardinti.

6. Suvažiavimas dėkoja mūsų spaudai ir radijo valandėms už taip nuosirdžiai populiarinimą ir vertinimą mūsų tikslų.

Dr. A. Gerutis apie Lietuvos rusinimą

Aštuonioliktoje Studijų Savaitėje, Vokietijoje, be kitų paskaitų ir pranešimų, iš Berno, Šveicarijoje, atvažiavęs Dr. Albertas Gerutis skaitė paskaitą tema "Sovietinimo ir rusinimo politikos padariniai Lietuvoje".

Antroje paskaitos dalyje buvo išnagrinėta sovietų tautybių politika.

Nors sovietai ir smarkiai girdarbių ir šį VIII PLGS ir ALGS suvažiavimą.

7. Suvažiavimas dėkoja PLGS ir ALGS Centro Valdybai už jos atliktus darbus; New Yorko Gydytojų Draugijai ir jos išrinktam VIII-jo suvažiavimo rengimo komitetui už atliktus darbus rengiant šį suvažiavimą.

8. Suvažiavimo proga pasveikinti:

- J. A. V. Prezidentą
- American Medical Association prezidentą
- Lietuvos Diplomatinę Tarnybą
- Vliką
- Altą
- Pasaulio Lietuvių Bendruomenę
- J. A. V. Lietuvių Bendruomenę

riai, kad jie pavzdingai išpažindami nacionalinį klausimą, tačiau jiem niekad nepavyko užslepti rusinimo tikslų. Nežiūrint apie tautų lygiateisiskumą, praktikoje rusų tauta ir kalba visur privilegijuojamos.

Dr. Gerutis nurodė eilę pavzdzijų, kaip rusinimo politika vykdoma Lietuvoje. 1920 Maskvos sutartimi nustatytos sienos nebuvo Lietuvai sugrąžintos. Rusija pasiglemžė etnografinės lietuvių sritis, Donelaičio Tolminkiemį pavertė Cystyje Prudy, Tilžę—Sovietsku. Galybės pavadinimas rusų garsenybių vardais. Mokyklų programos beveik išimtinai sudarytos pagal rusiškąsias arba tiesiog išverstos. Visur brukama Lenino kalba.

Ne tik Maskvoj, bet ir Vilniuje stačiatikių bažnyčios puošiamos, o Lietuvos katalikiškos šventovės niekinamos. Respublikinės ministerijos mažai teisių turi. Ir apie kokį savarankumą galima kalbėti sovietinio "federalizmo" sistemoje.

Drauge su vietinio tautišku mo slopinimu vyksta rusišku mo apoteozė.

"Didysis brolis saugoja kiekvieną rusišką sielą". Rusai nerusiškose teritorijose naudoja eksteriorialiomis teisėmis. Jie turi savo mokyklas, teatrus, spaudą. Visa, kas rusiška, yra išsaugotinos ir privilegijuojamos vertybės. Sov. Sąjungoje nėra tokio teismo, kuriame būtų galima kelti bylą dėl konstitucinių tautos teisių pažeidimo.

Baigdamas paskaitą prelegentas kėlė klausimą, kuris šių dviejų (sovietinimo ir rusinimo) blogis yra didesnis. Didėniu jis laiko rusinimą, nes rezimai ateina ir pračina.

PS. Čia vertėtų padaryti pastabą, kad sovietinimas ir rusinimas tūlės atžvilgiais yra "abu labu lokiu": pavyzdžiai yra Amerikos lietuvių pažangiųjų progresyvių ir kitų besivadinančių komunizmo išpaizintų rabinai "Laisvės" ir "Vilniaus" redaktoriai. Gana paskaityti Bimbos, Andriulio ir Jokubkos, ypač Jokubkos, džiugavimus, kad Lietuva yra rusų okupuota ir jų isteriską straksėjimą prieš išeivijos lietuvių pastangas padėti Lietuvai nusimesti bolševikiškai rusiškąj jungą!

Dabar mokslininkai nemažai suinteresuoti pagunda daryti eksperimentą ir pamatyti, kaip elgtųsi žmogus jo smegenis pateiktus kokio nors kito sutvėrimo smegenimis.

Bimbos, Andriulio ir Jokubkos elgesiai pilnai paaiškina.

J. Pr.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARVINASI "NAUJIENOSE"

Dalis suvažiavimo gydytojų ir svečių. Pirmoje eilėje iš kairės: Brooklyno vienuolyno viršininkas Tėvas L. Andriekus OFM; Vliko atstovas J. Audėnas; Pabaltijo Moterų atstovė G. Žilionienė; T. Šlepetienė; Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas; dr. M. Budrienė; Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke A. Simutis; dr. H. Brazaitis su ponia; toliau L.M.K. Federacijos pirm. V. Leskaitienė ir kiti.

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliuda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pagėbimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbių ir tilių statytojų su sovietais sukeltų mitų mįlose apie besikeičiantį komunizmą. 138 psl., kaipa 3 dol.

Jurgis Gliuda, AGONIJĄ. Romanas, 408 psl., kaipa 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragiškose dienose.

Stefanija Rūkienė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiu, klasišku stiliumi apie sunkią pavergto lietuvių dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems garšiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapackinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie lietuvių bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovylose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaipa 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Mūsų tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudabukuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidžius aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpūdziai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl., \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultūrinį gyvenimą. Skurdū tremtis jį nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krizo Pieperio 77 ANEKDOTUS, 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami **NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608** atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

KAS TINGI VAIKŠČIOTI — PAVOJINGAI GYVENA

Kai kas stebisi, dėlko daktarai savo pacientus ligoninėse versta verčia keltis iš lovos ir būtinai judėti, vaikščioti. Bet niekas nesistebi dėlko lovoj pagulėjęs keletą dienų žmogus išgležta, praranda sveiką odos spalvą ir skundžiasi raumenų nusilpimu.

Kas nejuda anksti pasensta, yra svarbiausias medicininis prisakymas.

Vis labiau daugėjant sėdimoms profesijoms biuruose, kabinetuose ir studijose, pasibaisėtinau daugėja širdies ir kraujo apytakos sutrikimai. Vokietijos spaudos pranešimais, vien Federalinėje vokiečių respublikoje kasmet apserga po 250 žmonių širdies liga.

Sėdimų profesijų darbininkams patariama:

- stengtis ko dažniausiai atsikelti iš kėdės, bent 10 kartų per valandą;
- stovint pasitaisyti ir pasilankstyti;
- pagimnastikuoti priešingą kryptimi, kaip kad tenka sėdėti dirbant rankas ir galvą pakartotinai "atlaiziant" atgal;
- ko mažiau naudotis elevatoriais, ko dažniau laiptais;
- kas turi galimybę, naudotis dviračiais susisiekimui ir sportui bei atsigavimui.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SASKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, ILL. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070
Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy. 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	\$22.00
pusiui metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusiui metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Penkiadienį — per keturias dienas

Amerikoje dar yra didokas vyresnio amžiaus lietuvių skaičius, kurie, šio šimtmečio pradžioje atvažiuoję į šį kraštą, turėjo dirbti po dešimt, dvyliką ir daugiau valandų į dieną. Šiandien visame krašte yra įvesta 40 darbo valandų savaitė. Įvairioms darbininkų organizacijoms teko kovoti, kad būtų įvesta 40 valandų savaitė. Pradžioje šis darbo laikas buvo įvestas didesnėse dirbtuvėse, o šiaudien net policininkai reikalauja tokios pačios darbo savaitės. Miestuose ją jau turi. Amerikos darbininkų unijos reikalauja dar trumpesnės darbo valandų savaitės. Daugelis amerikiečių šiandien dirba penkis dienas savaitėje, o unijos turi paruošusius planus keturių dienų darbo savaitėi.

Pasirodo, kad ir rusų okupuotos Lietuvos spaudoje jau keliamas reikalas įvesti "penkiadienį — per keturias dienas". Šio įžanginio pavadinimas iš Vilniuje spausdinamos Tiesos. Vilniuje esančios staklių dirbtuvėlės "Žalgiris" darbininkai, prižiūrėtojų ir komunistų spaudžiami, pasirinko šio rašinio pavadinimą savo obalsiu. Valdomas obalsis patiko. Jis garsinamas Tiesoje ir bus bandomas pristesti kitų dirbtuvėlių darbininkams.

Amerikos organizuotų darbininkų noras dirbti keturias dienas savaitėje labai skiriasi nuo "Žalgiriu" pasirinkto obalsio. Amerikos darbininkai nori dirbti tą patį darbą ta pačia sparta ir gauti tą patį atlyginimą. Jie nori, kad penktą darbo dieną būtų laisva, kad jie galėtų turėti daugiau laisvalaikio savo pramogai. Tuo tarpu Vilniaus dirbtuvėlės darbininkai verčiami "penkiadienį — per keturias dienas" visai kitais sumetimais. Vilniaus staklių gamintojai per keturias dienas turi atlikti tą patį darbą, kurį jie iki šio meto atlikdavo per penkis dienas. Į keturias dienas pagaminus tiek pat gaminių, kiek jie pagaminavo per penkis dienas, vilniečiai turi dar dirbti ir penktą savaitės dieną. Ta penktą dieną turi būti tiek pat intensyvi, kiek buvo ir pirmos keturios dienos.

Jeigu rusai būtų atvežę naujas ir moderniškas mašinas, jeigu jie būtų apmokę vilniečius darbininkus, kaip tas mašinas operuoti ir daugiau pagaminti, tai dar būtų galima suprasti. Bet Vilniaus darbininkai turi dirbti senomis priemonėmis. Jie turi gerokai pasitempti, kad galėtų penkių dienų darbą padaryti per keturias dienas. Kas svarbiausia, kad už tą spartumą vilniečiams dirbtuvės savininkas nieko neprimoka. Į keturias dienas paga-

ALGIRDAS BUDRECKIS

ETNOGRAFINIŲ SIENŲ PAINAVA

(Tęsinys)

Atvirai kalbant, A. Gustaitis nepatenkintas, kodėl etnografinės ribos neįveda Balstogės kilpa ir Rytprūsiai iki Danėgės. Bet jisai užmiršta, kad yra tokių mokslininkų, kurie galėtų laikyti ir A. Gustaitį minimalistu. Pavyzdžiui, inž. Vasy prieš keletą metų Karyje nubraižė "Grosslitauen", kurią įveda, šalia Gustaitio plotų, Polocko srities ir platus ruožas, kurio riba siektų Varšuvos pakraščius! Į tą didžiulę Lietuvą įeitytų pora milijonų lenkų ir pora milijonų gudų, jau nebeįskaitant apie milijoną rusų. Ką daryti su tokiomis masėmis? Ištemti? Ir šiandien Izraelis negali susitaikyti su arabais dalinai dėl to, kad 1948 m. iš Izraelio ištrėmė milijoną vad. Palestinos arabų. Kitaip sakant, įsigytume amžių priešų kaimynuose. Tuos slavus asimiliuoti? Reiktų 100.000 pasišventusių lietuvių mokytojų, 200.000 lietuviškosios valdininkijos ir maždaug tiek pat

Lietuvos kariuomenės. Nejau, gi kas tikisi, kad milijonas lietuvių išveiktų grįš į tėvynę plotams užpildyti. Užtat mie-las A. G., yra grynai svajonė kalbėti apie visų Rytprūsių ir Balstogės vaivadijų prijungimo prie Lietuvos. Na, bet digresuojama. Etnografinė Lietuva lieka siekiu. Ką iš tikro laimėsime, tai priklausys nuo mūsų būsimų politikų našumo ir nuo išorinių veiksnių. Tat, nelieskim čia klausimo, kokia bus politinė Lietuva. Tokie mąstymai ne politikos, o metapolitikos spėjimai.

Etnografinių sienų klausimas yra mūsų laikams naudingas ta prasme, kad padeda įsimoninti kas mums teisėtai turėtų priklausyti. Juo daugiau įsigilinsim į etnografinius dalykus, juo tvirtiau paryskimsime lietuviškumą.

Ginčos kyla dėl tam tikrų nesutarimų dėl "etnografinės Lietuvos" definicijos. Pavyzdžiui, Naujienose šiais metais

mindami penkių dienų gaminius ir tokią pat sparta dirbdami penktą dieną, vilniečiai negaus didesnio atlyginimo.

Padidinus darbą visu penktadienį ir padidinus gamybą 20%, darbininkams turėtų būti pakelta alga bent 20%. Bet sparčiau dirbantiems lietuviams rusai algos nekeltų. Sparčiau dirbančius lietuvius rusai paskelbia spartuoliais, o visiems žodžių ir raštų pagarsina pažada. Rusas žada gyventojams pagaminti daugiau maisto ir drabužių.

Kad lietuviai darbininkai neprotestuotų dėl naujos prievartos dirbtuvėse, rusai iš anksto juos apšaukia tinginiais ir vaikštinėtojais. Toje pačioje Tiesoje okupanto samdyti rašėivos šitaip rašo:

"Specialistai ir patys darbininkai seniai pastebėjo, kad kai kurie darbuotojai dažnai stoviniuoja, turi atliekamo laiko, kitas vėl tik galvoja, kaip greičiau prastūms pamainos valandas. Būtų galima dirbti kur kas produktyviau, jei valdyba peržiūrėtų darbo paskirstymą, normavimą ir labiau suinteresuotų žmones rūpintis savo darbo rezultatais." (Tiesa, 1971 m. rugs. 18 d., 1 psl.)

Atsilikusioms ir mažoms Lietuvos dirbtuvėlėms rusai liepia žiūrėti į Kuibysėvo ir kitas dideles dirbtuves, kuriose darbininkai ankščiau taip stoviniavo ir pravaikščiodavo valandų valandas. Toje Kuibysėvo dirbtuvėje nuo "stovyniavimo" buvo "išlaisvinti" net 73 darbininkai ir pasiūti kitiems darbams. O Lietuvoje Genovaitė Traščajeva ir Albina Kanonenkienė pasisūlė "didinti savo darbo krūvį" Jos pasisūlė "įsisavinti gretutines specialybes", kad galėtų ant savo pečių užsikrauti dar didesnes pareigas.

"Penkiadienį — per keturias dienas" obalsis ir pavergtos Lietuvos dirbtuvėse vartojama prievarta yra pats žiauriausias darbininkų išnaudojimas.

per 17 atkarpų ėjo Vinco Žemaitis straipsnis "Veidu į Vaisios Lietuvos" apimtį karus — į Baltijos jūrą. Vieni žemaitis rašo: "... tenka pripažinti visai pamatuotom Algirdo Gustaitio keliamas prerogatyvas ryšium su jo išleista Radvilo (1613) žemėlapiu nuotrauka ir jo pačio ruošiamu etnografiniu Lietuvos žemėlapiu. Jis, prieš daugumos jam reiškiamą nepalankumą, nori mums akis atidaryti ir pagrįstai nušviesti kokiam plote į lietuvių žemes, imant XIII a. pradžios faktinę padėtį, turime pagrindo reikšti savas pretenzijas..." Reikia V. Žemaitis rašo apie aiščių — baltų plotus XII ir XIII amžiuje. Jis pabrėžia vien istorinį momentą etnografijoje.

J. Jakštas savo studijoje "Lietuvos sienos etnografinių ribų beiškant" (žr. Nepriklausoma Lietuva, 1971. 5. 12.) panašiai rašo: "Studija turėtų būti pristorinė ir istorinė. Ji turėtų aiškinti kaip ir kur mūsų tauta susidarė, kokiose vietovėse ji pradžioje gyveno ir kaip jos gyventojės kito amžių slinktyje".

Ir V. Žemaitis ir J. Jakštas atneša konstruktyvumo ir sienų kontroversiją. Jie siūlo istorinį kriterijų. Bet etnografija apima daugiau kaip tautos praeitį. Jei vienintelė gairė bus istorija ar proistorė, tai išklimpsime ir beribes erdves. Juk vien iš Marijos Gimbutienės priešistorinių laikų tyrimų matome, kad baltų gyvenamųjų plotų ribos siekė Kamos upę ties Uralu. Nejaugi pareikalausim tuos plotus ir pasakysim 50 milijonų didžiurų išsinešdinti iš vienos istorijos — praeities gyvenamųjų plotų užfiksuojamas neturėtų galima laikyti A. Gustaitį minimalistu, kodėl jisai į savo žemėlapi neįtraukęs rytų galinčių sričių. Absurdas? Ne! Tik Gustaitio argumentavimas ištiesimas iki logiškos pabaigos.

Lietuvos Tyrimo Instituto nerėmė savo projektą vien istorija ar archeologija. Vertėtų šiuo metu paaiškinti kokiais kriterijais LTI nustatė sienas. Gal tuomet ir atkris bėnaudis kivičias su gerų norų veikėjais.

Etnografinių sienų sąvoka yra aušrininkų padaras. Ar tik nebus dr. Basanavičius pats pirmas, kuris etnografinių sienų klausimą buvo iškėlęs Lietuvos Taryboje. Iš pradžių mūsų veiksniai tiek Lietuvoje, tiek Londone, Paryžiuje, Vasingtone ir Lauzajose, sutapatinę etnografinę Lietuvą su Lithuania Propria. Vėliau sąvoka turėjo būti išplėsta, nes į smulkmenas, o nesvarstoma nei Naugardukas, nei Rytų

Prūsija neįeina į "Tikro-istoriškai žiūrint, Lithuania Propria buvo Vilniaus ir Trakų vaivadijos bei Žemaičių plėnija, kur vyravo lietuviškas katalikiškas elementas. Kadangi Dysna ėjo į Polocko vaivadiją, kuri buvo gudiška pravoslaviška, o lietuviškas Naugardukas tapo gudiškos vaivadijos administraciniu centru. Taigi nors Dysnos ir Naugarduko pavietai buvo lietuviški, jie neįėjo į Lithuania Propria.

Etnografijos terminas nėra vienodai suprantamas. Pavyzdžiui, anglosaksai linkę naudoti kultūrinės antropologijos terminą. Mūnyse etnografija yra socialinių grupių, vad. etnos (gr. etnos — tautos) aprašymas. Etnografija aprašo tautos dvasios kultūros, medžiaginės kultūros, fizinių sąnašai rašo: "Studija turėtų būti pristorinė ir istorinė. Ji turėtų aiškinti kaip ir kur mūsų tauta susidarė, kokiose vietovėse ji pradžioje gyveno ir kaip jos gyventojės kito amžių slinktyje".

Giminingas mokslas yra etnologija. Šis mokslas yra lyginamasis etninių (tautinių) grupių, tautų kultūros, civilizacijos, psichologijos ir žmonių rasių tyrinėjimas. Ir šis mokslas turi poskyrius, būtent: etnoergologija — žmonių medžiaginės kultūros tyrinėjimas; etnogenika — kilminis žmonių veislių tyrinėjimas; etnosociologija — socialinių, biologinių, geografinių ar teritorinių junginių tyrinėjimas.

Rimtos etnografinių plotų studijos turėtų apimti visus tuos kriterijus. Šiais laikais medžiaginės kultūros tyrinėjimai — praeities gyvenamųjų plotų užfiksuojamas neturėtų galima laikyti A. Gustaitį minimalistu, kodėl jisai į savo žemėlapi neįtraukęs rytų galinčių sričių. Absurdas? Ne! Tik Gustaitio argumentavimas ištiesimas iki logiškos pabaigos.

Ar tai politiniais sumetimais, ar grynai moksliniam smalsumui, mums lietuviams yra itin svarbu nustatyti gyvosios etnografijos plotus ir ribas. XI ir XII amžiaus plotai šiandien neturi realios prasmės. XIII a. plotai yra vaiduklių plotai.

Kritikas A. Gustaitis kimba kuo turėjo būti išplėsta, nes į smulkmenas, o nesvarstoma nei Naugardukas, nei Rytų

Institutas pasirinko tikslingus kriterijus lietuvių etnografinėms sienoms matuoti.

Dėl rytų ir pietų ribų savo referate stačiau šitokias gaires: "Etnografinė Lietuva apima tas sritis, kuriose apsigyveno nuo seniausių laikų lietuvių arba aiščių gentys, kurios įsiliejo į lietuvių tautą, kaip antai: seliai, jotvingiai, dalinai kuršiai ir prūsai. Etnografinis plotas yra toji teritorija, kuri antropologiniu, istoriniu, kalbiniu, kultūriniu, folkloristiniu, religiniu ir etnosociologiniu atžvilgiu priklauso prie tam tikros vyraujančios tautybės".

Praktikoje, pirm negu bendros sienos buvo nusmaigstytos, reikėjo išvesti visą eilę linijų pagal naudojamus kriterijus, kaip antai: archeologiniai aiščių pėdsakai, lietuvių apgyventosios sienos istoriniais laikais, istorinės Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos administracinės sienos, antropologinių žmogaus veislių riba, Vakarų krikščionių konfesinė riba, ekonominiai tinklai su prekybos centrais ir susisiekimu, liaudies architektūros savitumų riba ir, žinoma, kalbinė linija. Šios linijos nevisur sutampa. Pavyzdžiui, kalbinė linija užima mažesnę plotą negu 1920 m. Lietuvos valstybinės sienos, nežiūrint į tai, kad yra kalbinių salelių už tos linijos. Antra vertus, archeologinė arba pristorinių pėdsakų ir vietovardžių riba eina toli už kalbinės ribos. Bet kur daugelis tų linijų suėjo arba suartėjo, ten buvo pastengta nubrėžti etnografinę sieną. Rezultatas buvo Lietuvos Tyrimo Instituto žemėlapis. Pats paruošiau konspektą, o ne išsamią studiją rytų ir pietų sienom, kuris išspausdintas straipsnio formoje Karys.

Kaikur Tyrimo Instituto parodė nuolankumą politikai. Pavyzdžiui, buvo priimta da bartinė Lietuvos — Lenkijos siena, nors buvo pasiūlymų priskaityti Alukstą, Aknystą, Bauskę ir Subatą prie lietuvių etnografinių plotų. Šis "mandagumas" yra klaida, nes latviai savo senesnią išleistame žemėlapyje įtraukia Palangos apylinkes į Latviją.

Prūsų riba maždaug sutampa su Potsdamo linija, todėl, kad nėra duomenų apie gyvą lietuviškumą vakarų pusėje linijos. Antra vertus, Angarapės ir Goldapės apskritys įtrauktos į lietuvių pusę, nežiūrint to, kad šios apskritys šiandien priklauso lenkam. Taigi pri-

(Nukelta į 5 psl.)

M. GELŽINIS

Klaipėda Ordino Valdžioje (1252 - 1255 m.)

13

Minėtieji mūsų valdytojai labai daugeliui mūsų kilmingųjų ir mūsų šalies galinčiųjų... uždejo vergijos jungą... ir iš tikrųjų 3 kilmingus vyrus, kurie buvo pasilėpę savo sūnus, kad neišduotų jų kuriuo nors būdu įkaitais, su 2 pagautomis moterimis ugnyje sudegino ir kai kuriuos vyrus tuo būdu, su jų žmonomis suriše, į Prūsus nusivare; oi varge, mūsų seseris jaunutes ir dukteris patys kryžiuočiai, užmiršę pagarbą kryžiui, jėga suimtas išprievartavo; apie tai su skausmu čia pasakojama. Tai visiems yra žinoma ir galės būti patvirtinta. Vienas vyras iš kilmingųjų mūsų šalies didikų, vardu Kirkutis, turėjo labai gražią dukterį; tie patys broliai žiauriausiu būdu jam atėmė tą dukterį, o jo sūnus, tos mergaitės brolis, tokios priepaudo ilgiau pakęsti nepajėgdamas, vieną minėtų brolių, kuris jo seserį jėga vertė prie gėdos, persmeigęs kalaviju, ne paslaptis visiems, nužudė. Taip pat vieną didką, labai garsų, vardu Visigina, su žmona ir vaikais surištus, nusivedė (riteriai) į Prūsų kraštą ir tenai su tais pačiais žmona ir vaikais esanti nelaisvėje nužudė. Panašiu būdu kitą žymų kilmingąjį vyrą, vardu Svalkenį, pagavę suėmė, jo namus sudegino drauge su jo kaimais, o tų kaimų gyventojus be jo

kie pasigailėjimo išžudė; jis pats tačiau su Dievo pagalba išsivadavo. Ir dar vienas, ne mažiau garsų negu šie trys išvardintieji, kilmingąjį, vardu Sangaila, panašiu būdu sugautą jie, vardydami į Prūsus, nužudė. Taip pat 3 kitiems kilmingiesiems, dar daug žymesniems, panašiu būdu užpuoltiems, be jokios kaltės galvas nukapojo, jų pačių žmonas ir vaikus, oi gradu, į vergovę nusinešė ir nusivare..." *Saltiniai, Nr. 5, p. 65.*

Žiūrėję šį žemaičių dokumentą apie Ordino darbus, aiškiai matome, kad ten nebūta jokių misijų, bet kad anie broliai tebuvo Kristaus vardo niekintojai, tebuvo žiaurūs plėšikai ir žmogžudžiai.

20. KLAIPĖDOS Miesto STEIGIMAS

Jau Klaipėdos pilies steigimo susitarime iš 1252 m. liepos 29 d. Ordinas kartu su Kuršo vyskupu pareiškė norą artimoje ateityje prie pilies steigti miestą ir jį padalinti 2 : 1 santykiu.

Pusę metų vėliau, 1253 m. vasario 8 d., pilies pasidalinimo akte miesto steigimo problema jau daug aiškiau pateikiama. Čia aiškiai yra išdėstyta: a) miesto ploto apimtis ir b) būsimos miesto tarp Ordino ir Kuršo vyskupo padalinimo bruožai.

Štai, to akto ištrauka: "Toliau mes nutarėme miestą įsteigti ir jį rubežiais apvesti, kurie eis nuo pirmiau pastatyto pilies griovio, palei Nemuną, anapus Danės iki tos pilies galo, kurią lietuviai ir sambiai čia buvo pastatę, atgal iki pirmiau pastatytos pilies, kurią mes su

broliais pasidalinome. Taip bus, jei mes nenutartumėm miesto rubežius praplėsti arba susiaurinti.

Toliau reikia žinoti, kad mes, pasitarę, paskyrėme viršuje minėtam miestui ganyklų ir dirvų plotus, kurių rubežius eis nuo tos vietos, kur Danė įteka į Nemuną. Nemuno aukštyn iki tos vietos, kur žardės upelis (mūsų laikų Smeltalė) įteka į Nemuną, žardės upelį aukštyn iki miško. Nuo čia rubežius eis palei mišką iki Danės, Dane aukštyn, pro didžiuvosio akmenis iki kriaušės medžio, iki padžiuvusio medžio ties Mutine, nuo padžiuvusio medžio iki paženklintų medžių, ir nuo čia iki mažo ežerėlio (mūsų laikų Charlottenhofer See). Nuo ežerėlio rubežius eis skersai per kopas iki Nemuno ir Danės santakos".

Iš labai neaiškiai parašyto teksto tenka išvesti, kad pačiam miestui paskirtas plotas buvo arti pilies, tarp abiejų Danės šakų. Daug platesnės apimties yra miesto ganyklų ir dirvų plotas. Jo apimtis parodo, kad Ordinas ir vyskupas planavo labai didelį miestą, planavo Kuršo ir Žemaičių sostinę.

1254 m. Livonijos magistras Anno von Sangershausen ir Kuršo vyskupas kreipėsi į Dortmund miesto tarybą pranešimu, kad jie ketina naujai įsteigti miestą prie Nemuno ir Danės santakos pavadinti Neudortmund. Nova Tremonia ir jam Dortmund teise suteikti ir prašė atsiųsti Dortmund miesto teisyną. Juodu pasirinko Hanzos miestą Dortmundą todėl, kadangi šis palaikė plačius ir tampus ryšius su

kraštais aplink Baltijos jūrą, siekdamas net tolimąjį Naugardą.

Dortmundo miesto taryba jautėsi labai pagerbta ir su maloniu laišku atsiuntė prašytą teisyną. Deja, 1254 m. įvykiai užbėgo magistro ir vyskupo užmačioms už akių ir naujojo miesto krikštą Dortmundu vardu nebeįvyko. Tais metais sambiai paskutinį kartą smarkiai puolė ir ilgai laikė apgulę Klaipėdos pilį. Pilies jie berods nepaėmė, bet kokią nors miesto pradžią pavertė utopija, privertusia pamiršti ir Dortmundą vadą.

Bet 1257 m. Ordino pareigūnai manė, kad Klaipėdai pavojus nebegresia ir atgalino miesto steigimą. Tais metais naujasis Livonijos magistras Burkhard von Hornhuvien suteikė Klaipėdos miestui pirmą privilegiją (Handfeste), kurioje jis nebebuvo susirašinėjimo su Dortmundu, ir suteikė Klaipėdos miestui Lübecko teisę.

Šita pirmoji privilegija sudėgė: kuomet ir kokiomis aplinkybėmis — nežinoma. Jos turinį galime iš kito dokumentų suvokti. Beveik 100 metų vėliau Klaipėdos miestui buvo išduota antroji privilegija, apie kurią plačiau parašė M. Gelžinis. Žiūrėk Naujienos, Klaipėdos srities autochtonai, 1965 m. gegužės 1 d., Antroji dalis, Nr. 761.

Klaipėdos popierinį, tiksliau pasakius, pergamentinį steigimą iš šaltinių galime atsekti. Bet labai tenka abejoti, ar tokios deklaracijos buvo lydimos praktišku gyvenimo veiksmu, t. y., žmonių apgyvendinimais. Žemaičių puldinėjimai, ypatingai

pirmą po steigimo dešimtmetį, dar ilgai sulaukė vokiečių kolonistų pasirodymą už pilies vartų.

21. KLAIPĖDOS BAŽNYČIŲ STEIGIMAS

Kuomet 1252 m. rudenį E. von Seyne lankė Kuršo vyskupą, pastarasis pergamentiniu aktu paskelbė trijų bažnyčių steigimą Bihavelanko krašte, t. y., Liepojos ežero apylinkėje. Iš to rašto matosi, kad tuomet Kuršo vyskupija tebuvo labai maža; ji teapėmė šiaurės Kuršą iki Bartuvos upės. Todėl vyskupas buvo labai suinteresuotas savo viešpatystės apimtį išplėsti, o jei galima, ir toli į rytus. Iš savo mažos rezidencijos, nuošaliai esančios Piltinės, jis mielai būtų atsikėlęs į patogiai padėtą ir stambiai išplanuotą Klaipėdą. Reziduodamas Klaipėdoje, jis matė daugiau galimybių Kuršo vyskupiją išstėsti toliau į pietus, palei Kuršų Marias (Nemuną) ir gal net kokią gabalą Žemaičių prisiungti. Vyskupas visa širdimi troško, kad Klaipėda taptų stambios vyskupijos metropole. (Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBE

DR. ANNA BALIŲNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 3/4-8012
Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlOCK 4-5849
Rezid. 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir sekmadienį, tiksliai susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį, ir sekmadienį, uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį, ir penktadienį nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadienį, ir sekti-
adienį nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PRŪSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradienį, nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmą, antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 2-4 val. vak. Seštadienį
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GILson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonais 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6185

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-1 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

ETNOGRAFINIŲ SIENŲ...

(Atkelta iš 4 psl.)
Imtas žemėlapis turi tam tikrų
trūkumų. Bet bendrai paė-
mus jis vaizduoja tuos plotus,
kur šiandien (ne vakar ar XIII
a.) tebėra gyvas lietuvių etni-
nis elementas.

Reikia pabrėžti šią punktą.
Lietuvos Tyrimo Institutas vaiz-
duoja maksimalinį plotą, kur
šiandien dar reikiama lietuvių
savitumai. Gaila, kad apie
Balstogės kilpą ir vakarinę
Prūsijos dalį to negalima kon-
statuoti.

Tariamiems maksimalistams
ir minimalistams patenkinti
gal reikėtų šiek tiek modifi-
kuoti dr. J. Jakšto pasiūlymą.
Būtent reikėtų sudaryti istori-
nį etnografinį atlasą, kuris at-
skirais dokumentais parentais
žemėlapius pavaizduotų lietu-
vių etnografinius plotus: ak-
mens amžiuje, bronzos am-
žiuje, geležies amžiuje, XII
amžiuje, XIV amžiuje, XVI
amžiuje, XVII amžiuje, XVIII
amžiuje, XIX amžiaus pirmo-
je pusėje, XIX amžiaus antroje
pusėje, XX amžiaus pradžioje,
1941 metais ir pagaliau 1970 —
71 metais.

Regis, visi sutiktų, kad būtų
susitarimas dėl sienų, jei vi-
sy pirmą būtų atsakyta klaui-
simas, kurio amžiaus etnogra-
finės sienos siūlomos.

Pabaiga

GRADINSKAS
AM-FM RADIJAS
STEREO
FONOGRAFAS
NAMŲ ELEKT. IR BATER.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEmlOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

A FOREST'S FUTURE IS IN YOUR HANDS

Every tree, every shrub,
and all our wildlife depend on
you to help prevent
forest fires. So please follow
Smoke's ABC's: Always
hold matches till cold. Be sure
no downy all campfires,
seal the ashes, and drows
them again. Crush all
smokers dead out.

Please! Only you can
prevent forest fires

Ketvirtadienį, rugsėjo 23 dieną, The Pen & Brush galerijoje, esančioje 16 East 10 St., New York, N. Y., bus atidaryta Natalijos Jasiukynaitės būdingų Lietuvos žemių ir portretų paroda. Jasiukynaitė gimė ir augo Lietuvoje. Pradžios mokslo ji ėjo Pilviškių miestelyje, o aukštesnį ir meno mokyklą ji ėjo New York'e. Savo paveikslus ji buvo išstatičiusi įvairiose New York'o galerijose. Ji buvo suruošusi keturias parodas. New York Times ir kitų laikraščių meno vertintojai labai šiltai atsiliepė apie jos darbus. Už nepaprastą spalvų derinimą menininkė yra gavusi kelis pagyrimo pažymėjimus. Viršuje esančiame paveiksle matome menininkę Jasiukynaitę prie savo kūrinio.

DAR NĖRA FOSFATAMS PAKAITALO

Ligšiol pagamintieji substitutai
pripažinti kenksmingais sveikatai

Iš VALDO ADAMKAUS pranešimo Čikagos spaudoai

Valdas Adamkus, kurio tar-
nybinis titulas dabar yra JAV
Aplinkos Apsaugos Istaigos Di-
džiųjų Ežerų srities direktoriaus
pavaduotojas (Deputy director
of the Great Lakes Region of
the U. S. Environment Protec-
tion Agency, EPA), praeitą sa-
vaitgalį buvo iš Washingtono
atskridęs į Chicago, kur turėjo
konferencijas su Illinoiso ir
Chicago atsakingais savo srities
pareigūnais aktualiais skalbi-
mo priemonių (detergentų)
klausimais. Penktadienį susau-
ktoje spaudos konferencijoje,
įvykusioje 1 N. Wacker Drive,
jis plačiai painformavo, kas yra
daroma vandenimis apsaugoti
nuo didžiausiojo teršiko — fosfa-
tų, kurie iš įvairių pusių įvai-
riais būdais patenka į upes, ka-
nalus ir pagaliau į ežerus.

Niekam nebe paslaptis, kad
tarp EPA ir galingos fosfatų
produktų pramonės yra konfli-
ktas, o publika jaučia palikta
nežinoje, dėl to vienai kaltina
skalbinimo priemonių (detergen-
tų) pramonę, kiti Aplinkos Ap-
saugos Istaigą, kiti ir vienus ir
kitus. Chicago miestas, norėda-
mas gelbėti savo ežerą, yra vi-
siškai uždraudęs fosfatų varto-
jimą skalbinimo priemonėse tokioj
ar kitokioj formoj.

Kiek aktualus šis klausimas
Chicago, matyti iš to, kad p. V.
Adamkus susirinkusių skaitlin-
gų miesto didžiųjų laikraščių
ir T. V. atstovų buvo nemažiau
kaip ištisą valandą klausinėja-
mas ir to paties penktadienio
vakarą bei seštadienį išėję lai-
kraščiai Chicago Today ir Daily
News, Chicago Tribune ir Sun
Times visi įsidėjo tais (aplinkos
švaros ir taršos) klausimais po
straipsnį, o Daily News straip-
snį ir vedamąjį.

Valdas Adamkus pirmiau-
sia nuginklėjo, kad federalinė val-
džia pasidavusi skalbinimo prie-
monių (detergentų) pramonės
spaudimui fosfatų klausimu.
"Tam tikros grupės, jausmais
besivadovavamos, tvirtino, kad
EPA pasidavusi industrijos spau-
dimui fosfatų palikti. Šita kal-
tinimą mes kategoriškai atme-
tame", pabrėžė 5-sios Srities
administratorių Valdas Adam-
kus.

Visa bėda yra ta, kad fosfatų
skalbinio ir plovimo mišlinuose
ir mišluose uždraudus, fosfatui
pagamintieji substitutai (paki-
-

meninį laišką iš Rumunijos
premjero Nicolae Ceaucescu.
Laišką įteikiant dalyvavo fr
prezidento politinis patarėjas
Henry Kissinger.

Baltųjų Rūmų spaudos se-
kretorius Ronald Ziegler pasa-
kė, kad laiško turinio jis neži-
no, bet žino, kad nieko bendro
neturi su prezidento planuo-
jama kelione į Pekiną. Speku-
liuojama, kad šis laiškas turi
ką bendro su Sovietų manev-
rais Rumunijos pasienyje.

Keisti metalai

New Yorkas. Oras visame
Vakary prusutulyje yra šiemet
daugiau kaip nepastovus. Jis
yra nepaprastas. Praeitą sava-
itę Vakary Uplos kalnuose
prasidėjo tikra žiema, kur tem-
peratūra labai nukrito ir snie-
go prikrito po kelis colius, o
Wyominge prie 27 lapsnių tem-
peratūros prisnigo net iki 18
colių.

Tuo pačiu metu Floridoj, Lou-
isanoj ir Mississippi siaučia
audros, uraganai tornadai ir
dideli karščiai su temperatūra
virš 92 laipsnių prie Needls,
Kalifornijoje ir prie San Fran-
cisco daugiau kaip 99 laipsnių.

Rinkimai Argentinoje

Buenos Aires. Argentina po
dešimties metų turės pirmus
rinkimus 1973 metų kovo 25
dieną. Paskutiniai rinkimai
Argentinoje bebuvu 1963 me-
tais, kai prezidentu buvo Liau-
dis radikalų unijos žmogus
Dr. Arturo Illia. Būsimuosius
rinkimus paskelbė dabartinis
prezidentas Alejandro A. La-
nusse šio rugsėjo 18 d.

A. A. MICHAEL SLUZINSKI (S L O C)

Mirė 1971 m. rugsėjo mėn. 20 dieną, 2:30 val. popiet, sulaukęs 78 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 metus. Paliko nuliūdę: brolio sūnus Stephen Sluzinski, brolio dukrė Florence Mason ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Trečiadienį, 2 val. popiet kūnas bus pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th Street. Ketvirtadienį, rugsėjo 23 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Michael Sluzinski giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka: Brolio vaikai ir kiti giminės. Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. RE 7-1213.

PLEASE BE CAREFUL!
Only you can prevent forest fires!

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapamų gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELĖS VISOMIS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

**AMBUANCE PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ**
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŲNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNŲ (LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6671

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

ARTEJANCIAME NAUJIENU BANKETE

VITALIS ŽUKAUSKAS

SEKMADIENI, ŠIU METU SPALIO 31 D., LINKSMINS SVEČIUS
BANKETAS VYKS VFM SALEJE, 7254 W. 63rd ST.

Vakariene su kokteiliu \$8.00 asmeniui.
Šokiams gros George Joniko orkestras.
Vietas rezervuoti prašome raštu Naujienoms (1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba telefonui: HA 1-6100.
Pradžia 4:00 val. po pietų.

Kviečiame visus iš anksto užsisakyti vietas artėjanciam

NAUJIENU BANKETE

EAST CHICAGO, IND.

Gausus susirinkimas

JAV LB East Chicago valdyba sušaukė visuotinį narių susirinkimą š. m. rugsėjo 5 d. lietuvių parapijos salėje.

Susirinkimą atidarė ir jam pirmininkavo valdybos pirmininkas Kazys Čiurinskas, o sekretoriavo valdybos sekretorė B. Vitulienė.

Darbotvarkėje buvo patiekti trys klausimai: Valdybos pranešimas, Centro valdybos bendradarbiavimo skaitymas ir bėgamieji reikalai.

Pirm. K. Čiurinskas pranešė, kad baigiama sudaryti East Chicago ir jos apylinkėse gyvenančių lietuvių kartoteką. Būdinga, kad pirmiesiuose gyvena jau didesnis dalis lietuvių negu mieste. Į kartoteką įtraukiami visi lietuviai, nors kai kurie ir nieko bendro su lietuvišiais neturi ir lietuviška veikla nesidomi.

Bandoma sudaryti jaunųjų

sekcija. Yra gauti keli pasižadėjimai prisidėti prie kultūrinės veiklos. Jaunųjų padalinį sudaryti gana sunku, nes maža yra pastoviai čia gyvenančių. Daug yra studijuojančių, bet mokslus baigę čia neįsikuria, o kraustosi į geresnės darbo ar klimato sąlygas.

Vasaros metu apylinkės valdybos suruošė regužinėje Jonyno soduose dalyvavo gražus būrys apylinkės gyventojų, o taip pat ir svečių. Liko ir pelno.

Plačiau buvo sustojta prie antro darbotvarkės punkto — LB Centro valdybos aplinkraščių Nr. 12 skaitymo ir nagrinėjimo. Aplankraštį perskaitė pats apylinkės pirmininkas Kazys Čiurinskas. Šiuo aplinkraščiu LB Centro valdybos vicepirmininkas visuomeniniams reikalams Algimantas Gečys (parašo nėra, tik atspausdinta pavardė) paveda apylinkių valdyboms sudaryti

vadinamąsias Lietuvos Reikalų k-jas iš 5 asm. Šios komisijos veikty apylinkių rėmuose ir būtų įpareigotos atlikti sekantius tikslus:

1. Užmegzti ir palaikyti ryšius su amerikiečių žinių šaltiniais (spauda, radija, televizija).

2. Talkinti JAV LB Informacijos Komisijai, pritaikant jos priimtą medžiagą vietos reikavimams ir patiekiant ją amerikiečių žinių šaltiniams ir politinio gyvenimo vairuotojams (gubernatoriams (senatoriams, burmistrams ir t. t.), prašant paramos Lietuvos bylai.

3. Talkinti JAV LB vienietams (Centro valdybai, apygardos ir apylinkių valdyboms) Lietuva ar lietuvių liečiančiuose reikaluose.

Komisijos veikia apylinkių valdybų žinioje. Apylinkių valdybos yra atsakingos už komisijos sudarymą, jų pilnos sudėties išlaikymą, veiklą ir veiklos finansavimą. Komisijos yra nuolatini apylinkių organai, veiklą neribotą laiką. Komisijos narių pašalinti galima apyl. valdybos nutarimu ir gavus Centro valdybos sutikimą.

Perskačius aplinkraštį, susirinkimo dalyvių tarpe kilo gyvos diskusijos ir kartu nusistebėjimas tokių galių suteikimu komisijoms. Valdybos paliekamos tarno padėtyje ir įpareigojamos parūpinti finansus komisijai veiklai. Komisijos skiriamos iki amžiaus galo (panašiai, kaip JAV teismo teisėjai) ir jų veikla yra nekontroliuojama. Sukuriant tokias sąlygas ir atmosferą apylinkės narių tarpe, valdybos kadencijai pasibaigus, vargu ar atsirastų kandidatų į naują valdybą. Tai nebus valdybų darbo palengvinimas, o jų sumenkimas ir įnešimas trinties.

Išklausius visų dalyvių ir valdybos nuomonės, vienbalsiai buvo priimtas toks nutarimas: nepritarti prie apylinkės valdybos Lietuvos Reikalų komisijos sudarymui.

Nepritarimo motyvai yra šie: Apylinkėse, kur veikia Altos skyriai, politinį darbą atlieka Altos skyrių valdybos. East Chicago apylinkėje veikia Altos skyrius, kuriame yra atstovaujamos visos gyvosios organizacijos, neįsiskiriant nė mūsų apylinkės bendruomenės. Altos skyrius iki šiol veikė politinėje plotmėje ir atstovavo lietuvių vietinėse administracijose. Kasmet Vasario 16 d. proga išguldavo iš Gary, Hammondo, East Chicago burmistrų bei Indianos gubernatoriaus proklamaciją, skelbiančią vasario 16 — Lietuvių Dieną. Altos skyriui jau 30 metų vadovauja čia gimęs lietuvis A. Vinikas. Vasario 16 minėjimas sustraikia apie 250 asmenų. Garbės svečių tarpe matosi minėtų miestų burmistrai ir dažnai mūsų distrikto atstovai. LB-nės rengiamuose minėjimuose susirenka apie 50 asmenų. Lygiagrečiai pradėjus veikti prie apylinkės bendruomenės Lietuvos Reikalų komisijai, darbas nepagerės, bet įgaus aibes nesuipratimų sąvųjų tarpe, o taip pat ir santykiuose su vietinėmis administracijomis. Toks LB-nės Centro valdybos ėjimas sukuršins vietos lietuvių ir vietoj gero

TRUMPAI

— *Grandinėles premjera* įvyks Čikagoje. Marijos mokyklos salėje, 1972 metų kovo 18 dieną. Grandinėles pasirodys su nauja programa. Taip pat šiam pastatymui yra audžiami nauji rūbai. Kovo 19 dieną, sekmadienį, įvyks antras Grandinėles spektaklis, skirtas išimtinai jaunimui. Į šį spektaklį jaunimui bus žymiai papildytas įėjimo mokestis. Grandinėles premjera skiriama Lietuvos Fondo dešimtmėčiui paminėti.

— *Rusų. Anatolijus Kaizys*, JAV LB Kultūros Fondo pirmas, sudarė komitetą antram išėjimo teatro festivaliui ruošti. Pirmas komiteto posėdis įvyko rugsėjo 10 dieną Jaunimo Centre.

— *Dr. Ferdinandas Kaunas*, dr. Antanas Razma ir inž. Bronius Nainys sudarė komitetą Grandinėles premjerai ruošti. Pirmas komiteto posėdis įvyko rugsėjo 8 dieną dr. Kauno kabinete. Posėdyje komitetas aptarė organizacinius darbus ir pasiskirstė pareigomis. Komiteto pirmininku išrinktas inž. Nainys.

— *Laima Nainytė*, praeitą pavasarį baigusi Čikagos Loyolos universiteto politinius mokslus, jau trečius metus iš eilės mokytojauja Čikagos Dariaus ir Girėno lituanistinėje mokykloje. Šiais metais ji mokslo metų pradės septynių.

— *Rūta Nainytė*, ši rudenį pradėsiant Loyolos universiteto studijas, įnešė

įnešė nesuipratimus ir skaldymą. Lietuvių B-nės uždavins yra jungti, o ne skaldyti. Koks reikšmės verčia Centro valdybą imtis tokių darbų, kurie jau yra dabar gerai atliekami.

Mūsų apylinkėje gyvųjų lietuvių skaičius metai iš metų mažėja ir metiniuose susirinkimuose sunku išrinkti valdybą. Suėjus į konfliktą su Alta, reikalai nepagerės, bet pablogės. Susirinkimo nuomone, veikia Altos skyriai ir politinis darbas yra atliekamas, nėra reikalo steigti Lietuvos Reikalų komisijų ir griauti jau dirbamą darbą.

A. Jurgiškis

Lituanistinių mokyklų dėmesiai

Dėl atsiradusių techniškių kliūčių J. Kreivėno Lietuvių Kalbos Pratimai VII skyriui išleisti iš spaudos tik už 3 — 4 savaites. Panaši padėtis yra ir su J. Placio Lietuvių Literatūros, Istorijos ir Geografijos pratimais. Mokyklų, užsiskiusios šiuos pratimus, gaus tuojau juos atspausdinus.

JAV LB Svetimio (Taryba

Timmy Healy iš Wilmingtono, Del. perka krautuvių seldaini. Jis taip susirūpinęs, koki iš gaus už savo centą seldaini, kad nepastebi, kas atsitiko su jo kelnaitėmis.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

RECEPTIONIST - TYPIST

Young & attractive for our loop office. Good typing skills a must. Will consider a beginner.
APPLY OR CALL 329-9494

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

LENGVAM DARBUI reikalingas neįgijęs mokslus pensionierius viengūnis. Miegamasis, virtuvė ir alga. Telefonuoti 927-3231 nuo 6 val. vak. iki 9 val.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talimus ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VSU INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

Butų nuomavimas. Įvairūs draudimai

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4307 So. KEDZIE, CHICAGO

TEL. — 254-5551

4936 — 15th St., Cicero

TEL. 652-1202

LAKE ZURICH

By owner, 3 bdrm. ranch, alum. siding. We've actually got low taxes and we also have a big inground heated swimming pool, basketball court. Cen. A/C, Aprilaire humidifier, W/W optg., 1 1/2 car att. gar. w/electronic controlled door. Backyard enclosed by 6' redwood fence, redwood & concrete patio. 2 Baths, paneling in most rooms, liv. rm. 25x13, din. rm. 17x10, fam. rm. w/firepl. 19x24. Corner lot 86x120. Many more extras for \$43,900. 438-7124

MARQUETTE PARK

Beautiful brick 3 flat, 16 years old. Brick 2 car garage. Custom interiors, many extras. Priced to sell.
CALL 687-4707 after 6 P. M.

BY OWNER

HOFFMAN ESTATES

Highpoint, immed. occupancy, 3 bdrm., 2 car garage, fireplace. \$31,200. 882-1843

4 BEDROOM COLONIAL

2 1/2 baths, 2 fam. rooms, one with fireplace, central-air, all built-ins. Many extras. Walk to schools, shopping, and swimming pool.
BY OWNER \$48,000. CL 9-0941

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4265 Ashlar,

Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-4980

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange istaigo)

Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Rpublic 7-1941

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stebėdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

TERRA

Brangenybės, Leikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

Grįšim, grįšim... nauja moterų kvarteto ir duetų įdainuota plokštelė gaunama Margiuose, Gifts International, pas Gradinską ir Brazdžionį bei kitus platintojus. Taip pat pas leidėjus: "Garsas" Co., 1229 Franklin St., Racine, Wis. 53403. Kaina — 5.00 dol. (Sk.).

LEISKIM

VAIKUS

LIETUVISKON

MOKYKLON!

Grįšim, grįšim... nauja moterų kvarteto ir duetų įdainuota plokštelė gaunama Margiuose, Gifts International, pas Gradinską ir Brazdžionį bei kitus platintojus. Taip pat pas leidėjus: "Garsas" Co., 1229 Franklin St., Racine, Wis. 53403. Kaina — 5.00 dol. (Sk.).

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Insurance Company

PIRKITE BE BAIMES

3 BUTŲ BIZNIO PATALPA. Tvirtas namas, aliuminų langai, platus lotas. Artima vieta Marquette Parke. \$17,600.

2 AUKŠTŲ MŪRINIS NAMAS, apie \$17,000 pajamų metams. Tvarkingai prižiūrimas, saugioji vieta. Rūmams pirkėjui, verslui. \$17,000.

7 KAMBARIŲ SVIESIŲ PLYTŲ MŪRAS. Ceramic virtuvė ir vonia. Gazo šildymas. Garazas. Blokas nuo California. Marquette Parke. \$26,500.

2 BUTŲ 15 M. MŪRAS, 2 po 4 1/2. Išbaigtas rūšys. Didelis garazas. 2 gazo šildymai. Arti mūsų. \$39,600.

4 BUTŲ gražus mūras ir 4 auto mūro garazas. Naujas gazo šildymas. Aliuminų langai. Prie Maria High. \$42,700.

SKLYPAS 30' su garžu prie Marquette Parke. — \$10,500.

9 KAMBARIŲ MŪRAS. Patogi vieta, rami gatvė, arti parko. \$18,950.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MŪRINIS, skėpas ir pastogė, centrinis šildymas, garazas, Righton Parke.

2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias klypas. 41-ma ir Campbell.

PUKUS BUNGALOW. Irengetas skėpas, garazas. Tuoj galima užimti. 777a prie California Ave.

MAISTO KRAUTUVĖ ir 2 butai Brighton Parke.

3 BUTAI ir biznio patalpa Marquette Parke.

VALGYKLA su namu ir visais irengimais. Judri vieta.

SIMAITIS REALTY

2951 WEST 63 STREET

436-7878

6 BUTŲ MŪRINIS, gerame stovyje, platus sklypas, geros pajamos. 54 ir Damen apylinkė. \$38,000.

LABAT GERAS 10 butų mūras, 2 automobilio mūro garazas, Marquette Parke. — Tik \$89,000.

10 BUTŲ, mūras, alum. langai, šil. gazu. Gražus pastatas. Apylinkė 62-ra ir Talman. Tik \$79,500.

1 1/2 AUKŠTŲ 12 metų mūrinis. Šiluma gazu, centrinis vėsinimas, gražiai irengtas rūšys, 2 auto garazas, beveik dvigubas sklypas. Apylinkė 47tos ir Pulaski. \$37,500.

2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šiluma gazu, aliuminų langai, 2 automobilio garazas, Marquette Parke. Tik \$28,900.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BY OWNER

HOMEWOOD

DOLPHIN LAKE AREA

Owner being transferred, must sacrifice this lovely custom built, 3 bedroom, 2 bath, split level. Including these many features: carpeted bedrooms, living room, and family room. Large fenced in yard, excellent traffic pattern, attached 2 car garage, full basement plus laundry and storages area, central air, plenty of closet space, complete kitchen with built in appliances. Close to schools and shopping, pools and many recreational facilities.

\$51,000

By appointment only.

PHONE 799-2836

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerus ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaidavinimai nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI "NAUJENAS"